

VÄLFÄRDSOMRÅDET

Välfärdsområdet kraftigt överbelastat – patienter får vänta upp till ett par dygn

Välfärdsområdet i Österbotten rapporterar att hälso- och sjukvårdskedjan är allvarligt överbelastad, vilket bland annat märks på sjukhusens vårdavdelningar och akutmottagningar. Patienter har tvingats vänta på fortsatta vårdplatser i upp till två dygn, och trycket på vårdresurser är

fortsatt högt i influensasäsong-ens kölvatten.

En kombination av flera faktorer har lett till situationen: influensafall är många, äldre med komplexa vårdbehov behöver längre vårdtider, och det är brist på platser i särskilt boende och rehabilitering. För att lindra trycket tas

tillfälliga vårdplatser i bruk och extra personal har satts in.

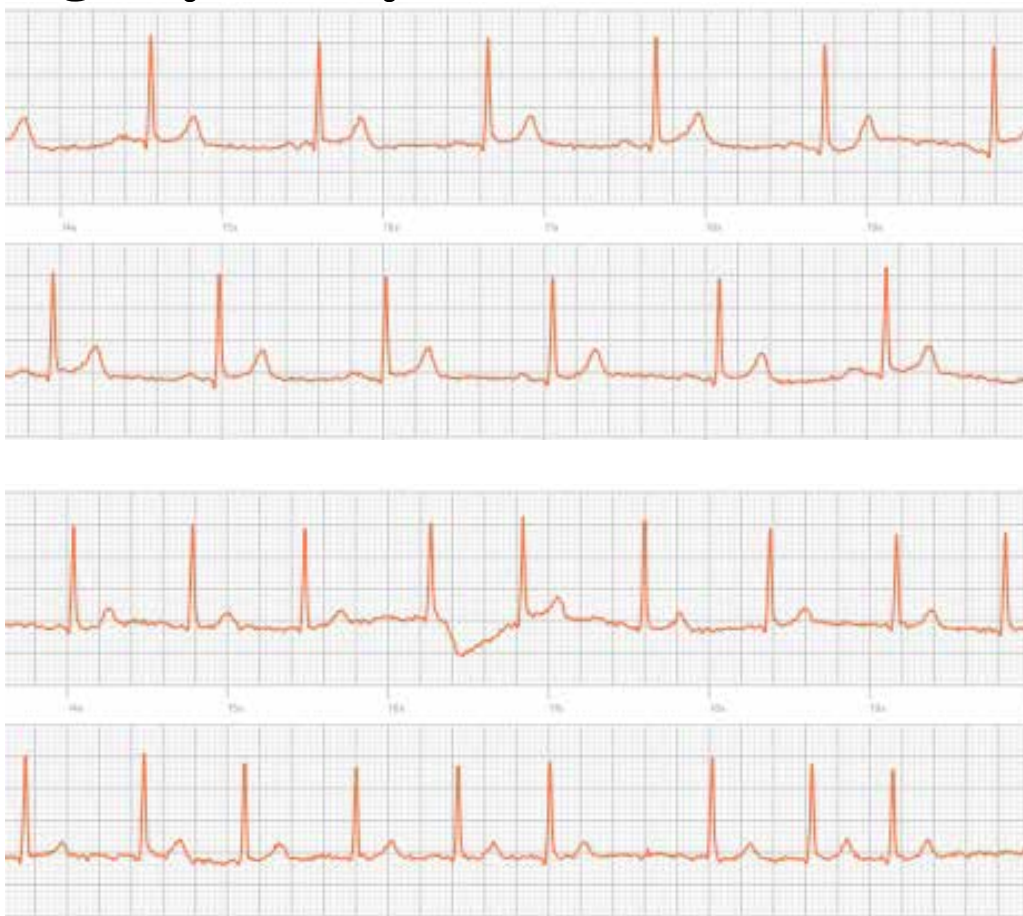
Christian Palmberg, ansvarig för sjukhustjänster, säger att även om överbelastning inte helt kan undvikas, finns rutiner och planer för att hantera situationen. Effektiv servicevägledning hjälper till att fylla platser i rätt ordning och ge patienter rätt vård i rätt tid.

Invånarna uppmanas att först använda den kostnadsfria jourhjälp på nummer 116117 för råd och bedömning innan akutbesök, vilket kan minska belastningen på akutmottagningarna. Vid livshotande problem ska man fortsätta ringa 112.

Källa: Österbottens välfärdsområde / STT-pressemeddelande Välfärdsområdets servicekedja är överbelastad

HÄLSA

Använder du Eliquis? Då har din medicin plötsligt blivit väldigt mycket dyrare

Många finländare som använder blodförtunnande läkemedel som Eliquis (apixaban) har nyligen mötts av ett oväntat besked på apoteket: det billigare alternativet finns inte längre – och läkemedlet ersätts inte av FPA.

Orsaken är ett beslut från Högsta domstolen, som återinförde läkemedelsbolaget BMS:s ensamrätt till apixaban. Därför har flera parallellpreparat dragits tillbaka från marknaden. I nuläget finns främst originalpreparatet Eliquis att tillgå, samt ett alternativ med begränsad tillgänglighet.

Situationen berör omkring 135 000 patienter i Finland, väldigt många alltså. Många av dem äldre och kroniskt sjuka. En ansökan om att återinföra ersättningen har lämnats in av medicinföretaget och behandlas nu av myndigheterna. De billigare parallellpreparaten finns inte mera, med ett undantag alltså.

Det att ingen ersättning fås för Eliquis betyder att medicinen plötsligt blir omkring tre gånger

så dyr. Och dessutom kommer den inte med i taket för medicinersättning.

Världens budskap är tydligt: avsluta absolut inte behandlingen på egen hand. Att avsluta behandlingen innebär en mycket hög risk för en blodpropp med invalidiserande följder. Kontakta läkare eller apotek för råd – och håll dig uppdaterad om förändringar. Det är förstås möjligt att byta medicin till en annan medicin med samma effekt, t.ex. Xarelto. Men detta skall ske i samråd med den behandlande läkaren.

Fallet visar hur rättsprocesser och läkemedelspolitik snabbt kan påverka patienters vardag – även i Finland, där tillgången på läkemedel generellt sett är stabil. Patienter är trots allt helt oskyldiga till detta problem, även om de betalar för det.

Bilder: Den övre bilden visar ett normalt EKG. Den nedre bilden visar en oregelbunden puls typisk för för-maksflimmer, vilket innebär en risk för blodpropp om det inte behandlas.

Källa: Fimea, läkemedelsinformation 9.1.2026

Veckans bild:

Vinter

INFERTILITETSBEHANDLINGAR

Över 4 500 barn födda med hjälp – nu akut brist på donationsceller i Tays

På Tampere universitetssjukhus (Tays) har behandlingar vid hormonal- och infertilitetskliniken lett till 4 516 barn på tio år, däribland behandlingar med donerade ägg- eller spermier. Under förra året föddes 628 barn, varav 139 med hjälp av donerade celler.

Tays står för ungefär en tredjedel av alla offentliga IVF-behandlingar i Finland, men donationsceller är en bristvara – särskilt spermiedonatorer behövs nu. Känslor för äggdonationer är 8–12 månader lång, och väntetider för spermier kan vara cirka ett år. Regler i Finland gör att en spermiedonator kan hjälpa högst fem familjer, och den som föds via donation har rätt att få donatorns identitet som vuxen.

Tays uppmanar friska unga vuxna att överväga att bli ägg- eller spermiedonatorer för att hjälpa barnlösa par, ensamstående kvinnor och regnbågsfamiljer att förverkliga sina familjedrömmar.

Källa: Pirkanmaa välfärdsområde / STT-meddelande (8.1.2026).

ÖSTERBOTTEN

VÄLFÄRDSOMRÅDET

Ny matsatsning i Österbotten – bättre näring och mindre svinn på tallriken

Österbottens välfärdsområde tar krafttag för att förbättra maten inom vård, serviceboenden och dagverksamhet. Från och med 1 januari 2026 gäller enhetliga matlister över hela området med fokus på näringsriktiga måltider, minskat matsvinn och bättre välbefinnande för brukare och patienter.

Bakgrunden är att varierande portionsstorlekar och stora urval tidigare lett till betydande matsvinn, särskilt inom sjukhusmiljöer där maten tillagas i kök och portioneras ut. Nu ska maten planeras enligt nationella kostrekommendationer, med grövre sallad eller varma grönsaker till varje måltid, och efterrätt serveras på bestämda dagar. Allergier och specialdieter är integrerade i planeringen, och särskild hänsyn tas till hur maten påverkar vård och återhämtning.

Ett viktigt mål är att anpassa portionsstorlekar efter individens behov, vilket inte bara minskar svinn utan också underlättar för personal att erbjuda rätt mängd näring. Begränsningar i mellanmålsutbud – exempelvis färre varianter av yoghurt, kex, saft och läsk – gör det även enklare att säkra näringskvalitet.

Trots standardiseringen kvarstår den traditionella finländska matglädjen: även under helger kommer klassiska rätter och efterrätter att serveras, och möjligheter till gemensamma aktiviteter som bakning för boende finns kvar.

För både vårdtagare och anhöriga är det här ett steg mot mer hälsosamma, hållbara och väl genomtänkta måltider som stärker både kropp och vardagsliv.

Källa: Österbottens välfärdsområde

VASA

Stora trafikförändringar i Vasa – Radiovägen och Haldinsgatan stängs

Från och med 12 januari stängs Radiovägen och Haldinsgatan i Vasa mellan Haapaniemi och Ristinummi i samband

med omfattande väg- och saneringsarbeten. Gatuavsnittet beräknas vara avstängt för all trafik i cirka 3–4 månader, och endast körning till fastigheter är tillåten under tiden.

Detta påverkar också kollektivtrafiken: busslinjerna 1 och 2 går via Mellanvägen hela perioden, och tillfälliga hållplatser har satts upp från och med stängningen. Arbetet ska senare följas av asfaltering under sommaren när schaktarbetena avslutats.

Västerbottens invånare uppmanas planera sin resa i förväg och vara uppmärksamma på tillfälliga hållplatser och tidtabellsändringar. Dessa åtgärder är nödvändiga för att förbättra väginfrastrukturen, men trafikanter kan räkna med längre restider och nya busslinjer tills arbetet är klart.

Källa: Vaasan stad

ÅBO AKADEMI

Två favoriter kvar i Åbo Akademi- rektorsval

Jakten på ny rektor vid Åbo Akademi går vidare. Av totalt elva sökande har Gunilla Widen och Pekka Santtila valts ut som finalister i rekryteringsprocessen inför perioden 1.8.2026–31.7.2030.

Widen, som nu är tillförordnad rektor och professor i informationsvetenskap, är väl känd inom universitetets ledning. Santtila är internationellt erkänd forskare i psykologi vid NYU Shanghai och alumna från Åbo Akademi med bred erfarenhet av akademiskt ledarskap.

Universitetssamfundet får träffa finalkandidaterna vid en frågestund den 14 januari, och styrelsen fattar det slutgiltiga beslutet den 27 januari 2026.

Det blir en prestigefylld utnämning om vem som ska leda Åbo Akademi in i nästa strategiska period, med fokus på forskning, utbildning och internationell profil.

Källa: Åbo Akademi pressmeddelande.

ÅBO AKADEMI

Åbo satsar på antikorrupsionsforskning – 150 000 euro till ÅA-projekt

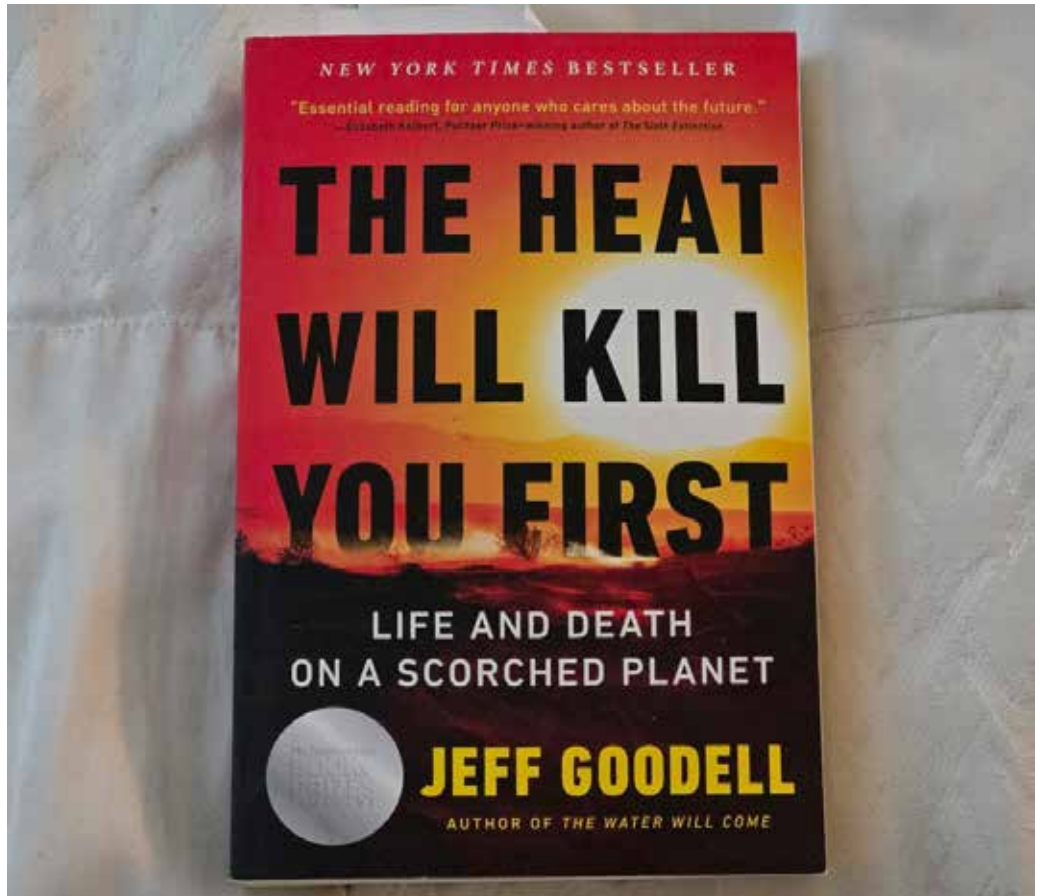
Forskare vid Åbo Akademi har beviljats 150 000 euro i finansiering för ett projekt om antikorrupsionsforskning.

[Fortsättning på sid 2](#)

LEDARE

När planeten kokar – hettan är inte ett framtidshot, den är här nu

Under januari 2026 meddelade Copernicus Climate Change Service att 2025 blev det tredje varmaste året någonsin, och att medeltemperaturen över de senaste tre åren faktiskt överskrider 1,5 °C över förindustriella nivåer – en gräns som tidigare setts som en kritisk punkt i Parisavtalet

Det här är inget teoretiskt scenario längre. Det är verklighet. Den långvariga värmen är en följetong som redan förändrat liv och samhällen. Jeff Goodell, i sin bok *The Heat Will Kill You First*, beskriver hur extrema värmeböljor i Europa och Nordamerika redan har krävt tiotusentals liv, förstört städer och avslöjat hur sårbara våra moderna samhällen är inför hetta som inte längre är “normalt sommarväder”.

Copernicus rapport visar att Arktis och Antarktis upplevde enorma temperaturavvikelser 2025, med rekordlåga isnivåer som påverkar hela globala vädermönster. Och det är bara toppen av isberget: fler värmerekord, fler bränder, fler översvämningar och värmeböljor som drabbar stora befolkningar är redan dokumenterade i den vetenskapliga litteraturen.

Goodell argumenterar för att ordet “global uppvärmning” är alldeles för mildt. Det låter som något mysigt – som att vintrarna är lite varmare.

Men verkligheten är inte mild: hettan dödar, och den slår hårdast mot de mest sårbara. Han visar hur städer som Paris, byggda för tempererade klimat, kokar under temperaturer de aldrig konstruerades för.

Vi står på randen till en ny era där värme inte bara är klimatstatistik – den är ett existentiellt hot. Och trots att världens ledare samlas till klimatförhandlingar, fortsätter utsläppen att stiga. Den politik som behövs för att skydda människor och ekosystem är fortfarande allt för svag, medan tiden rinner ut.

Europa och världen måste nu inse att klimatkrisen är en hälsokris, en säkerhetskris och en moralisk kris. Att säga att vi har tid kvar är inte längre relevant – vi måste agera som om framtiden är här, för det är den.

Källa: Copernicus Climate Change Service; COPERNICUS Global Climate Highlights 2025 samt Jeff Goodell, *The Heat Will Kill You First* (Little, Brown & Company).

2 *Wasa Dagblad*, 18 januari, 2026

VASAS MUSÉER

Fotografi, politik och apokalyps – Vaasa laddar för ett konstintensivt 2026

Marja Pirilä: I Strindbergs rum 34, 2017

Vasas museer presenterar ett ovanligt starkt och mångsidigt utställningsprogram för 2026. Året bjuder på både internationell samtidskonst, nordiskt samarbete och tydliga samhällsreflektioner – med fotografi som en röd tråd. Ett av de mest uppmärksammade namnen är fotokonstnären Marja Pirilä, vars separatutställning *Camera obscura* öppnar i Kuntsi i september.

Programmet inleds med *Body Politics*, baserad på Miettinen Collection, där kroppen, makt och identitet står i centrum. Under sommaren tar samtidskonsten över med *Apocalypse Now*, ett samarbete mellan den Vasa-bördige konstnären Marcus Lerviks och tyske Florian Tuercke – en utställning som speglar vår tids oro och framtidsbilder.

På Österbottens museum möts publiken av både nordiska landskapstolkningar i *Lay Of(f) the Land* och naturfotografi i Terranovas Yön ja päivän kulkijat. Sommaren präglas av regional kraft genom konstnärskollektivet nabtteeri, medan hösten tar ett kliv in i den digitala kulturen med gruppställningen *Työnimi: Gaming*.

Tikanoja konsthem fortsätter året med illustration och konsthistoria, och i Gamla Vasa firas Vasa hovrätts 250-årsjubileum med en omfattande historisk utställning.

Tillsammans tecknar programmet bilden av ett museumär som vill både beröra, utmana och engagera – långt utanför regionens gränser.

Utställningskalender 2026

Kuntsi museum för modern konst
Miettinen Collection: *Body Politics* 24.1–4.4.2026
Marcus Lerviks och Florian Tuercke: *Apocalypse Now* 16.5–29.8.2026
Marja Pirilä: *Camera obscura*: 19.9.2026–9.1.2027

Österbottens museum
Lay Of(f) the Land: Nordisk gruppställning 29.11.2025–12.4.2026
Nattens och dagens varelser (Terranova) 3.12.2025–29.3.2026
nabtteeri: Asätarnas trädgård, soloutställning 9.5–20.9.2026
Arbetsnamn: *Gaming*, gruppställning 7.11.2026–7.3.2027

Tikanojas konsthem
Jag är inte rädd – finländska samtida illustratörer fram till 23.5.2026
Arbetsnamn: *Önningebykolonin* 10.10.2026–20.2.2027

Gamla Vasa museum
Vasa hovrätt 250 år 7.5–29.8.2026

Vandringsutställningar 2026

Jan Olof Mallander – fotografier
Systrarna Lundgrens Österbotten

Ändringar i utställningsprogrammet är möjliga.

om resan från Nedervetil till landets största scener. I den aktuella biografen Mitt namn är Plogman varvas glansdagar med personliga motgångar och berättelser från dem som stått honom närmast. En unik chans att höra artisten bakom hitsen berätta om en 40-årig karriär i ständig förändring. Fri entré till Dramasalen.
Bild: Libraria

VINDKRAFT

Kristinestad och Närpes dominerar: mest vindkraft i hela Finland

Kristinestad och Närpes i Österbotten är i dag två av de kommuner i Finland som har mest installerad vindkraftkapacitet, motsvarande ungefär en hel kärnkraftverks årsproduktion. Enligt de senaste Tuulivoimatilastot 2025-uppgifterna hade Finland vid slutet av 2025 totalt över 9 400 megawatt (MW) installerad vindkraftkapacitet, med flest verk och största kapaciteten i Österbotten och dess kustkommuner.

I Kristinestad och Närpes ligger flera av landets största landbaserade vindkraftparker. Ett av de mest uppmärksammade projekten är Pjelas vindpark, som med sina 56 turbiner och omkring 380 MW effekt är en av Finlands största enskilda anläggningar. Den producerar mer än 1 terawattimme förnybar el per år.

Vindkraftens snabba utbyggnad i dessa kommuner bidrar till att minska beroendet av fossil energi och traditionell kärnkraft. Samtidigt ger investeringarna betydande lokala ekonomiska fördelar i form av arbetstillfällen, skatteintäkter och energiomställning. Medan regeringen planerar lagändringar för att styra nya projekt längre från tätorter, fortsätter Österbotten att vara hjärtat i Finlands vindenergi.

Källa: Suomen uusiutuva ry – Tuulivoimatilastot 2025

VETENSKAPENS NATT

Vetenskapens natt intar Helsingfors – När står Vasa på tur?

Torsdagen den 22 januari 2026 förvandlas Helsingfors till ett vetenskapligt nöjesfält. Vetenskapens natt bjuder på nästan 50 gratisevenemang runtom i huvudstaden, där allt från astronomi till sociologi present-eras i form av föreläsningar och workshoppar i unika lokaler. Trots att programmet lockar vetgiriga till över 30 fysiska platser i Helsingfors, saknar Vasa fortfarande ett motsvarande evenemang. Vasa är en utpräglad studiestad fylld av universitet, forskare och kulturinstitutioner, men forskningens dörrar förblir ofta stängda för allmänheten. Det är hög tid att fråga när Österbotten får sin egen Vetenskapens natt för att sprida kunskapens ljus i vintermörkret. Källa: tieteideno.fi

JANUARISÖNDAGEN

Traditionell Tammisunnuntai-fest i Vasa samlar invånare

I Vasa hålls den traditionella Tammisöndagsfesten lördagen den 6 januari. Dagen inleds med kransnedläggning kl. 16 vid Kasarmintori och Perinnemuren, med närvaro av respektfull vakt och fanborg från försvarsorganisationerna. Festligheterna fortsätter kl. 17.30 i Vasa stadshus festsal med ett officiellt program och tal som hedrar Finlands historia och självständighet. Evenemanget är öppet för alla och hör till stadens vintertraditioner.

Källa: Vasa stad – Tammisunnuntain juhla

JANUARISÖNDAGEN

Alavus står värd för landskapsfesten på Januarisöndagen

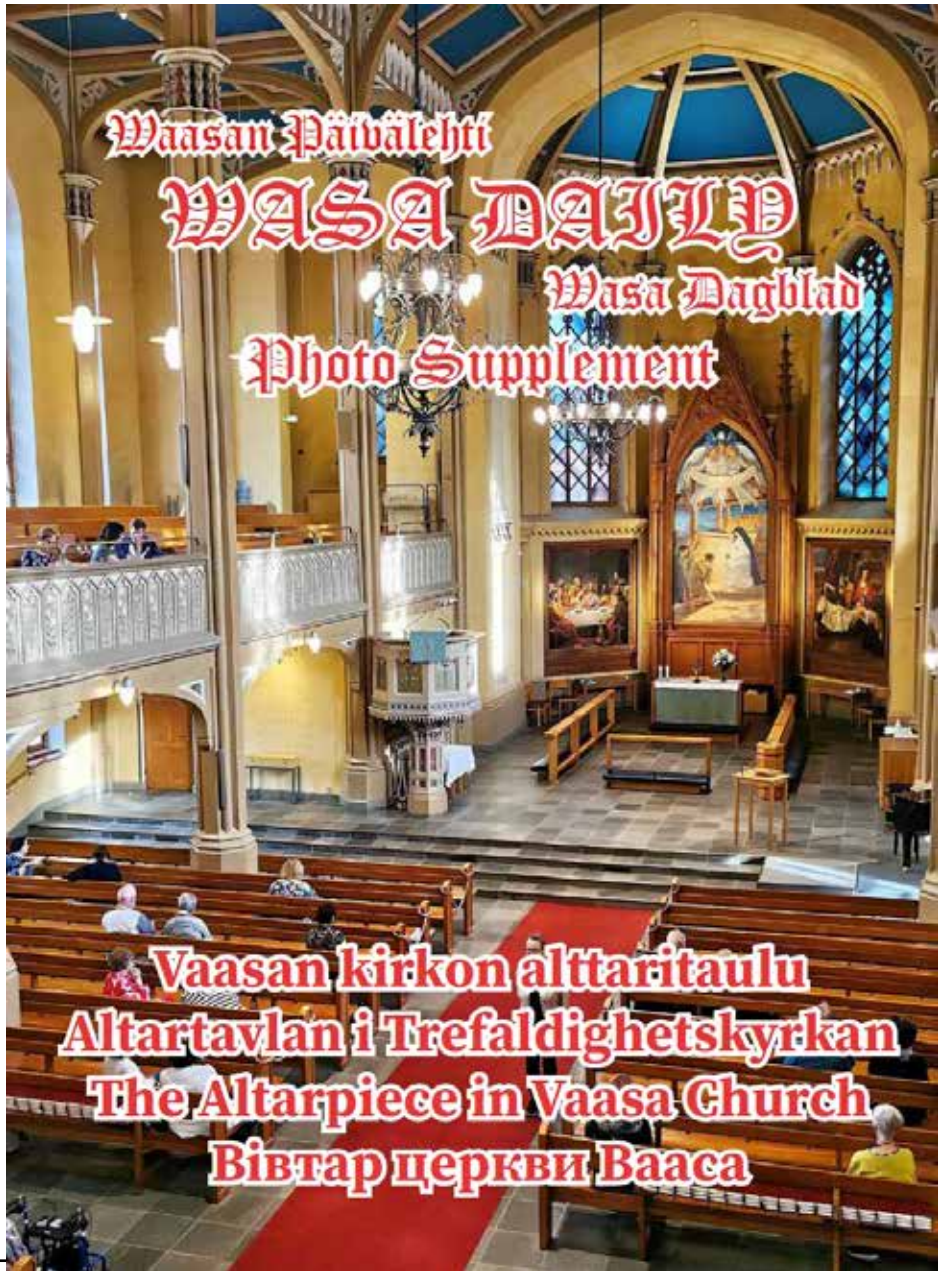
Den traditionella landskapsfesten till minne av Tammisunnuntai (januarisöndagen) firas i Alavus den 25 januari 2026. Dagen inleds kl. 10:00 med en gudstjänst i Alavus kyrka under ledning av biskop Matti Salomäki, följt av kransnedläggning. Festprogrammet fortsätter vid Alavus skolcentrum med lunch och en huvudfest som börjar kl. 12:30. Årets högtidslare är docenten i krigsvetenskap, Ilmari Käihkö. För den musikaliska stämningen står Flottans musikkårs mässingskvintett, och publiken bjuds även på folkdans av gruppen Tullikipuna-trio samt uppträdanden av lokala skolelever. Tammisunnuntai markerar minnet av händelserna 1918 och är en viktig samlingspunkt för regionens invånare. Festen är öppen för allmänheten, och arrangörerna önskar att gästerna intar sina platser senast kl. 12:25. **BILD:** Minnesmärke i Hulmi, Laihela, till minne av den första striden i kriget 1918. Monumentet avtäcktes den 7 augusti, 1938. På monumentet finns namnet på de fem skyddskårister som stupade i striden. Skulptör: Urho Kaarlo Lamminheimo

VASA

Savimaja hämtar skaparglädje till hjärtat av Vasa

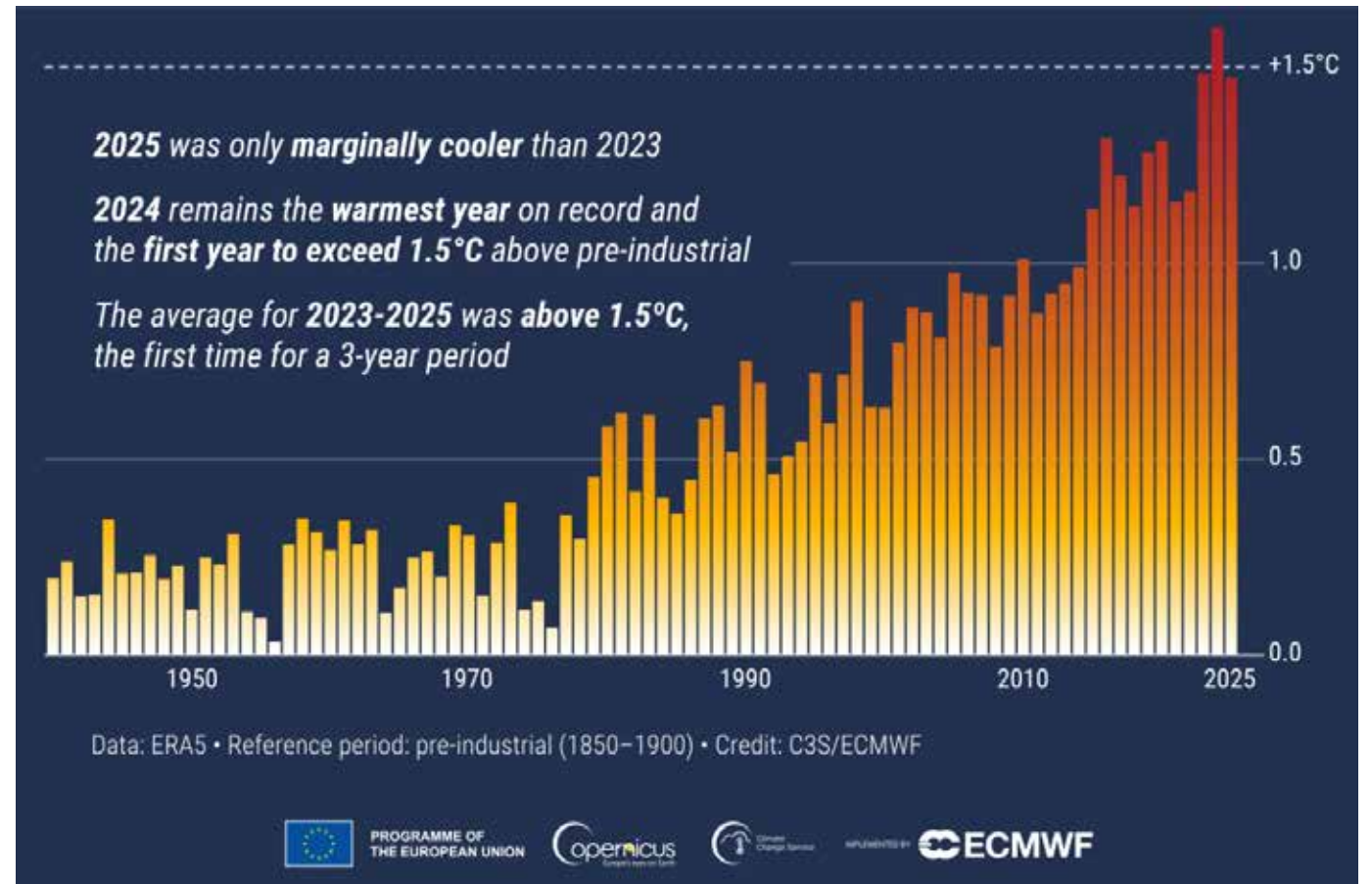
En ny keramikverkstad, Savimaja, har öppnat i centrala Vasa. Verkstaden erbjuder en inspirerande miljö där människor i alla åldrar kan bekanta sig med lera och njuta av kreativt skapande i en lugn atmosfär. Savimaja erbjuder ett brett utbud av kurser för både nybörjare och mer erfarna hantverkare. I utbudet finns allt från engångsworkshoppar i drejning och handbyggnad till möjligheten att arbeta självständigt i den öppna verkstaden. Målet är att skapa en gemenskap där stressen försvinner och fokus ligger på nuet.

Photo Supplement

KLIMATFÖRÄNDRINGEN

Copernicus: 2025 tredje varmaste året någonsin

År 2025 placerar sig som det tredje varmaste året någonsin enligt Copernicus Climate Change Service, EU:s klimatövervakningssystem. De senaste 11 åren är de varmaste uppmätta i modern historia, och åren 2023, 2024 och 2025 toppar listan.

Copernicus rapport visar att den globala medel-

temperaturen 2025 låg på 14,97 °C, vilket är cirka 1,47 °C över preindustriell nivå (1850–1900). Trots att 2024 fortfarande är varmaste året någonsin, var 2025 bara marginellt svalare — med endast 0,13 °C skillnad. För första gången har det treårsmedelvärde (2023–2025) överstigit 1,5 °C, en kritisk gräns i Parisavtalet.

Rapporten lyfter fram

att mänskliga utsläpp av växthusgaser är den dominerande orsaken till den ihåll-lande uppvärmning-
en. Även polarområdena var exceptionellt varma, med Arktis och Antarktis bland årets hetaste regioner globalt. Konsekvenserna av klimatförändringarna förstärktes 2025 med extrema väderhändelser runt om i värld-en — från rekordvär-

me och torka till intensiva bränder och översvämningar. Forskare varnar att utan kraftiga globala utsläppsminskningar blir det allt svårare att undvika de allvarligaste effekterna av en varmare planet. Källa: Copernicus Climate Change Service / ECMWF, Global Climate Highlights 2025.

VASA

Vad skulle du göra för miljön med 50 000 euro? Vasa bjuder in invånarna att agera grönt

Staden Vasa ger sina invånare en unik möjlighet att påverka stadens miljöarbete genom att föreslå gröna satsningar med en budget på 50 000 euro. I samband med att Vasa är utsedd till European Green Leaf City 2026 kan invånarna lämna idéer som stärker hållbarhet, naturens mångfald och invånarnas välmående.

Idéfasen för projektet pågår fram till 8 februari, och förslagen tas emot via Vasas webbplats eller på stadens servicepunkter. Efter att idéerna samlats in hålls en omröstning online mellan 11 och 29 mars, där allmänheten får rösta fram de bästa förslagen. Den vinnande idén presenteras 10 april, och dess genomfö-rande följs på stadens sociala medier.

– Med detta initiativ vill vi uppmuntra vasaborna att tänka kreativt när det gäller att förbättra vår stad genom konkreta miljöprojekt. Green Leaf-utmärkelsen lägger extra fokus på ekologiska lösningar och hållbar stadsmiljö, säger Vaasa strategichef Sui Aho.

Målet är att få fram handfasta, praktiska idéer – till exempel stadsodlingar, åtgärder som främjar biolo-gisk mångfald eller projekt som höjer energieffektiviteten. Förra året var vinnande förslag lånade roddbå-tar, vilket ökade invånarnas kontakt med naturen och erbjöd nya sätt att njuta av stadens vattenmiljöer.

Som European Green Leaf City vill Vasa visa hur medborgarnas idéer kan bli verklig-het när staden enga-gerar sig i hållbarhetsfrågor. Initiativet är också ett tecken på en bredare trend där städer involverar sina invånare i att forma framtidens gröna samhällen.

Källa: Vasa stad / STT-pressemeddelande Vad skulle du göra för miljön med 50 000 euro?

Du kan lämna in din idé på webbadressen www.vasa.fi/inkluderande-budgetering eller vid samserviceenheten Medborgarinfo eller Lillkyros samserviceenhet

FINLAND

PRIS PÅ MEDICINER

Priserna på receptbelagda mediciner sjunker – ny läkemedelstaxa vid årsskiftet

Från och med årsskiftet blir många receptbelagda mediciner billigare i Finland. Förändringen beror på den nya läkemedelstaxan, som minskar apotekens marginaler, särskilt för dyrare läkemedel. Syftet med reformen är att lätta på patienternas ekonomiska börda och minska statens utgifter för läkemedelsersättningar. Förutom lägre priser sker även justeringar i systemet för läkemedelsersätt-ning och självrisker. Detta är ett viktigt steg för att göra hälsovården mer prisvärd, särskilt för de patienter som är beroende av kostsamma och regelbundna medicineringar. Källa: Statsrådet

MODERSKAPSUNDERSTÖD

Moderskapsunderstödet höjs med 40 euro – stöd till barnfamiljernas vardag

Regeringen har beslutat att höja moderskapsunderstödet med 40 euro. Det nya beloppet är 210 euro, jämfört med det tidigare understödet på 170 euro. Syftet med höjning-
en är att stärka barnfamiljernas köpkraft och underlätta de anskaffningar som behövs när en baby föds. Som alternativ till det kontanta stödet finns den populära moderskapsförpackningen fortfarande kvar. Reformen gäller alla föräldrar vars rätt till understöd börjar efter att lagändringen trätt i kraft. Höjning-en är en välkommen ekonomisk förstärkning för familjer och hjälper till att täcka de nödvändiga kostna-der som uppstår i samband med ett barns födelse. Källa: Statsrådet

MODERSKAPSUNDERSTÖD

Moderskapsförpackning eller pengar?

Experternas rekommendationer beror ofta på familjens behov:

- Välj moderskapsförpackningen om... du väntar ditt första barn. Förpackningens värde är betyd-ligt högre än penningbeloppet om man skulle köpa allt separat. År 2026 är värdet 210 euro och den innehåller cirka 50 noggrant utvalda kvalitetsprodukter.
- Välj pengarna om... du redan har barn och grundutrustningen finns kvar. Kontanterna ger flexi-bilitet att köpa specifika saker som behövs, till exempel en ny bilbarnstol eller reservdelar till barnvagnen.
- Specialtips för 2026: Om ditt beräknade för-lossningsdatum är efter 1.4.2026 och du väljer 2025 års förpackning (som fortfarande finns i lager), får du dess-utom 40 euro i kontanter som kom-pensation för värde-höjningen. Källa: FPA

ISBRYTARE

Isbrytarbeställningar ger skjuts åt ekonomin – Finlands marina in-dustri stärks

Isbrytarbeställningar ger skjuts åt ekonomin – Finlands marina industri stärks Näringsminister Wille Puisto framhåller att framstegen i be-ställningsprocessen för nya isbrytare är en betydande ekono-misk signal för Finland. Projektet tryggar inte bara Finlands försörjningsberedskap och vintersjöfartens kontinuitet, utan är även ett bevis på den inhemska marina industrins globala konkur-renskraft. De nya isbrytarna representerar toppteknologi och byggandet av dem skapar omfattande sysselsättning vid inhemska varv och inom underleverantörsnätverk. Enligt minister Puisto stär-ker investeringarna i en ren och effektiv isbrytarflotta Finlands position som föregångare inom arktisk kompetens. Beställ-ningar-na stöder den gröna omställningen inom sjöfarten och säkerställer att Finlands export och import funge-rar smidigt även under svåra isförhållanden. Detta projekt är en strategisk satsning på framtida tillväxt och exportmöjligheter. KÄLLA: TEM

ARBETSLÖSHET

Statistikcentralen: Arbetslös-heten fördjupades i slutet av året

Arbetsmarknadsläget i Finland har stramats åt ytterligare under slutet av året. Enligt Statistikcentralens senaste arbets-kraftsundersökning var det relativa arbetslöshetstalet i novem-ber betydligt högre än vid samma tidpunkt året innan.

Antalet arbetslösa ökade markant jämfört med föregående år, och särskilt inom bygg- och tjänstesektorerna märks den försvagade konjunkturen tydligt. Samtidigt har antalet lediga arbetsplatser minskat, vilket försvårar situationen för arbets-sökande. Experter menar att den ekonomiska osäkerheten nu återspeglas på arbetsmarknaden med en viss fördröjning. Det finns en oro för att arbetslösheten förblir på en hög nivå även under början av nästa år, vilket kräver aktiva åtgärder för att

främja sysselsättningen.

FÖRSVARET

Finland höjer reserviståldern till 65 – kraftigt förstärkt försvar pla-neras

Finland höjer åldersgränsen för militära reservister till 65 år från och med 1 januari 2026 för att stärka sin försvarsförmåga i ett osäkrare säkerhetspolitiskt läge. Den nya lagen, som un-dertecknats av presidenten, innebär att tidigare mobiliserbara reservister stannar kvar i reserven upp till dess de fyller 65, oberoende av värnplikstjänstgöringstid eller rang.

Tidigare var övre gränsen 50 år för vanliga soldater och 60 år för underofficerare och officerare. Förändringen gör att upp emot 125 000 fler personer kan bli tillgängliga för hemvärns-och krigsuppgifter, vilket bidrar till målet att ha cirka en miljon reservister år 2031.

Försvarsminister Antti Häkkinen säger att beslutet bygger på en realistisk bedömning av det regionala läget och syftar till att utnyttja erfarenheten hos äldre reservister vid en eventuell kris. Lagen påverkar ett stort antal tidigare värnpliktiga, men innebär ingen automatisk mobilisering. Källa: Försvarsministeriets pressinformation / ny lagstiftning.

REGERINGEN

Reform av apoteken framskri-der: Stora förändringar i med-icinpriserna

Regeringens projekt för att reformera apoteksekonomin går nu vidare. Det främsta målet med reformen är att säkerställa tillgången på läkemedel i hela landet och samtidigt sänka medicinpriserna för konsu-menterna. Centralt i förnyelsen är att uppdatera apotekens marginalmo-dell och apoteksskatten för att bättre mot-svara dagens behov och minska statens läkemedelsutgifter. Diskussionen har gått het kring de små apote-kens framtid, men regeringen för-säkrar att servicenätverket kommer att förbli täckande även i glesbyg-den. Målet är ett modernt och ekonomiskt hållbart apotekssystem där patientens bästa och läkemedelssä-kerhe-ten står i centrum. Källa: Statsrådet

APTEKARNA

Apotekareförbundet varnar: Re-formen urholkar det rikstäckan-de nätverket

Finlands Apotekareförbund uttrycker djup oro över reger-ingens planerade apoteksreform. Enligt för-bundet kommer sänkta läkemedelspriser och minskade marginaler att urholka det apoteksnätverk som idag täcker hela landet. Särskilt små apotek och enheter i glesbygden riskerar att tvingas stänga när deras ekonomiska förutsätt-ningar försäm-ras. Även om målet är att spara på statens läkemedelsutgifter, varnar förbundet för att priset kan bli högt i form av sämre tillgång till mediciner och expertis. Förbundet betonar att apoteken är en livsviktig del av hälso- och sjukvårdens försörj-ningsberedskap, som inte bör äventyras genom förhas-tade besparingsbeslut. Källa: STT Info / Suomen Apteekkariliitto

KONKURSER

Statistikcentralen: Konkurs-våg i Finland – flest konkurser sedan 90-talskrisen

Antalet företagskonkurser i Finland fortsatte öka i december 2025. 360 konkurser registrerades, en ökning med 34 procent jämfört med december föregående år, enligt Statistikcentralens statistik. Under hela 2025 registrerades 3 906 företagskonkurser, den högsta siffran sedan 1996, och en 12 procentig ökning från året innan. Totalt motsvara-de konkurserna cirka 14 300 årsarbetskrafter.

Bakom ökningen finns en svag ekonomisk ut-veckling och fortsatta utmaningar för små och medelstora företag. Även om konkurser inom byggbranschen nu minskar från sin topp 2023, har konkurser inom andra sektorer fortsatt att stiga.

Experter pekar på svag efterfrågan, kostnadstryck och osäker kostnadssituation som faktorer som pressar företagen. Utsikterna för 2026 beror på hur snabbt ekonomin kan stabiliseras och stödåtgärder träda i kraft. Källa: Statistikcentralen, Bankruptcies and busi-ness restructuring proceedings 2025.

HYRORNA

Bostadshyrorna faller – hela lan-det visar minus

Bostadshyrorna i Finland sjönk mot slutet av 2025, rapporte-rar Statistikcentralen. För första gången på länge var hyres-höjningarna negativa i hela landet, med en total minskning på cirka 1,0 procent jämfört med föregående år. Särskilt i stor-stadsregionerna, inklusive Helsingfors, vände hyrestrenden nedåt efter tidigare uppgångar. Statistikcentralen menar att ökad utbud och stillsam efterfrågan bidrar till pressade hyror. För många hyresgäster innebär detta välkommen lättnad i boendekostnaderna. Källa: Statistikcentralen

KONST

En nationalskatt vaknar till liv: Restaurang Taulu för med sig Kolis magi till Helsingfors järnvägsstation

Helsingfors centralstation har alltid varit mer än bara en knutpunkt för resenärer; det är en plats där arkitektur och historia möts. Nu har en ny pärla öppnat innanför stationens väggar: Restaurang Taulu. Namnet betyder "tavlan" på finska, och restaurangen förenar finsk konsthistoria med modern matkultur på ett sätt som aldrig tidigare skådats.

Hundra år av historia i ny glans

Restaurangens hjärta och inspirationskälla är den monumentala landskapsmålningen från Koli. Verket skapades av den legendariska konstnären Eero Järnefelt tillsammans med hans vänner, och det har prytt stationens lokaler i över hundra år. Tidens tand och stadsluften hade dock satt sina spår på denna nationalskatt.

I samband med öppnandet av restaurangen har målningen genomgått en omfattande och pietetsfull re-staurering. Nu när täckelsen fallit öppnar sig Järnefeltas vy över Koli för betraktaren – klarare och mer imponerande än på decennier. Tavlas skiftningar i ljus och skugga talar en gång direkt till den framväxande finska identiteten, och idag skapar de en stämningsfull fond för restaurangens gäster.

Gastronomi på konstens villkor

Restaurang Taulu är dock inget museum, utan en levande mötesplats. Matfilosofin speglar konstverkets själ: ärliga råvaror, ett finskt arv och en nypa internationell elegans. Den historiska miljön har renoverats med stor respekt för Eliel Saarinen ursprungliga arkitektur, samtidigt som komforten och servicen lyfts till modern toppnivå.

Företrädare för restaurangen beskriver platsen som ett rum där stressen stannar vid dörren. "Vi vill att resenären eller förbipasserande ska kunna sitta ner och känna sig som en del av en kontinuitet som började för över ett sekel sedan", hälsar teamet bakom satsningen.

En kulturgärning i hjärtat av stationen

Öppnandet av Restaurang Taulu är en betydande kulturgärning. Genom att föra ut konsten från galleri-ernas tystnad till en plats där människor faktiskt rör sig, får fler chansen att upptäcka Järnefeltas mästerverk. Samtidigt återställs en del av järnvägsstationens ursprungliga prakt, från en tid då stationsrestauranger var stadens naturliga sociala mittpunkt.

Mer information om menyer, bordsbokning och målningens historia finns på www.ravintola-taulu.fi. Oavsett om du är på resa eller bara söker Helsingfors vackraste lunchställe, erbjuder Restaurang Taulu en utsikt som har väntat länge på att få glänsa igen.

VASA

Vasa får UNICEF-utmärkelsen “Barnvänlig kommun” – ett erkännande av barnens rättigheter i praktiken

Vasa stad har beviljats det prestigefyllda erkännandet Barnvänlig kommun av UNICEF Finland – en utmärkelse som bekräftar att kommunen framgångsrikt har integrerat barns rättigheter i all lokal verksamhet och planering.

Detta är ett betydelsefullt steg i stadens långsiktiga arbete för att skapa en tryggare, mer inkluderande miljö för barn och unga.

UNICEF:s modell Barnvänlig kommun, baserad på FN:s konvention om barnets rättigheter, används för att säkerställa att barnets perspektiv beaktas i beslut som påverkar deras vardag. I Vasa har kommunen nu uppnått alla fem mål som krävs för erkännandet: från systematiska barnkonsekvensanalyser till förbättrade kollektivtrafikrutter och inkluderande delaktighetsstrukturer för barn och unga.

I motiveringen lyfter UNICEF särskilt Vasas strategiska förankring av arbetet i kommunens övergripande plan för 2026–2030, samt samarbetet med ungdomsfullmäktige

och det omfattande utbildningsarbetet kring barnets rättigheter. Satsningarna har också lett till konkret förbättring av kultur- och fritidsutbudet för barn i alla åldrar och från olika bakgrunder.

Utöver att vara ett erkännande markerar utmärkelsen starten på en ny tvåårsperiod där arbetet fortsätter. Staden förbinder sig att ytterligare fördjupa sitt arbete med barns rättigheter, bland annat genom att uppdatera nulägeskartläggningar och fortsätta utveckla delaktighetsmöjligheter för barn och unga.

Bildningsdirektör Christina Knookala, som varit aktivt med i arbetet ända från början och just gått i pension, är väldigt glad över det erkännande som staden har fått.

Vasas barnvänliga satsningar placeras i ett bredare nationellt sammanhang där flera finska kommuner arbetar med liknande mål, och där UNICEF-modellen är ett verktyg för att trygga barns rättigheter i hela samhället.

Källa: Pressmeddelande från Vasa stad och UNICEF (STT)

VASA

Miljonregn över Vasa universitet – rekryterar internationell toppkraft för 2,5 miljoner euro!

Vasa universitet har tilldelats hela 2,5 miljoner euro av Finlands Akademi för strategisk profilering.

Denna massiva investering ska stärka forskningen inom hållbar finansiering och affärsverksamhet. Med peng-

arna i ryggen planerar universitetet att rekrytera en internationell toppexpert för att sätta Vasa på den globala kartan. Satsningen ses som en viktig milstolpe för att lösa framtidens ekonomiska utmaningar och stärka universitetets internationella att-

raktionskraft. Nu siktar Vasa på att bli ett världsledande nav för grön ekonomi och hållbara investeringar. Källa: Vasa Universitet

Foto: Vasa universitet. Bilden är fritt tillgänglig.

PRESS

LÄÄKÄRILEHTI

Heidi Ekdahl blir chefredaktör på Lääkärilehti

Lääkärilehti har valt Heidi Ekdahl till ny chefredaktör. Utnämningen markerar ett nytt kapitel i den traditionella branschtidningens historia.

Lääkärilehti, utgiven av Finlands Läkarförbund, kommer att ledas av en erfaren expert när Heidi Ekdahl tillträder. Ekdahl kommer att ta över som chefredaktör i en situation där medicinsk kommunikation och omvandlingen av sjukvården kräver att medierna får ett allt starkare grepp och förmåga att analysera komplexa strukturer.

I framtiden kommer den nya chefredaktören att ansvara för tidningens innehållspolicy och dess utveckling i den digitala verksamhetsmiljön. Ekdahls val tros stärka tidskriftens roll som den viktigaste nyhets- och informationskanalen för läkaryrket och som en social debattör. Källa: Lääkärilehti

E-BIBLIOTEKET

E-bibliotekets (e-kirjasto) tidsskriftsutbud utökas 2026

Det digitala läsandet blir allt smidigare när det nationella E-biblioteket utökar sitt sortiment. Från och med 2026 kan läsarna se fram emot ett ännu bredare urval av populära tidsskrifter direkt på den egna surfplattan eller telefonen. E-biblioteket har revolutionerat sättet vi följer nyheter och trender på. Den avgiftsfria tjänsten finns re-dan tillgänglig i många finländska kommuner, däribland Vasa, och erbjuder ett omfattande utbud av läsning oavsett tid och plats. Genom E-biblioteksappen är det enkelt att bläddra i tidningar, och den nya avtalsperioden för med sig efterlängtnade tillskott i utbudet.

HELSINGIN SANOMAT

Så använder HS artificiell intelligens i nyhetsarbetet

AI är ett verktyg i Helsingin Sanomats redaktionella vardag – men ansvaret ligger alltid hos människan. Redaktionen berättar öppet hur tekniken används.

Helsingin Sanomat använder artificiell intelligens som stöd i journalistiskt arbete, enligt tydliga riktlinjer. Syftet är att effektivisera och förbättra arbetet, inte att ersätta redaktörer.

AI används bland annat för – översättningar, som alltid granskas och bearbetas av journalister – utkast till nyheter, exempelvis från pressmeddelanden – identifiering av nyhetsämnen, genom att sortera tips och material – test av idéer, med hjälp av läsarstatistik och undersökningar – bearbetning av text, till exempel strukturering av anteckningar – analys av stora datamängder, såsom rapporter och databaser – förståelse av publikens behov, genom analys av läsbeteenden

Grundprincipen är enkel: människan ansvarar alltid för innehållet och dess riktighet. AI fattar inga självständiga beslut och publicerar inget på egen hand. HS redovisar öppet sin AI-användning i en offentligt tillgänglig och uppdaterad AI-deklaration. Källa: HS 23-12-2025

JANUARISÖNDAGEN

Varför firar vi Januarisöndagen?

Mannerheimins porträtt. Eero Järnefelt, 1933

Januarisöndagen, som firas årligen den sista söndagen i januari, är en av Finlands historiskt mest symboliskt betydelsefulla minnesdagar.

Trots att den inte är en officiell flaggdag har den en stark ställning, sär-skilt i det historiska minnet om självständighetens tidiga skeden och händelserna år 1918. Januarisönda-gen är avgörande kopplad till utbrot-tet av Finlands inbördeskrig (1918) och särskilt den vita sidans väp-nade organisering och maktövertagande i Södra Österbotten.

Dagens betydelse begränsas inte till en enskild militär hän-delse, utan den öppnar ett per-spektiv på den instabila tiden efter Finlands självständighet, de samhälleliga spänningarna samt de val som ledde till en väpnad konflikt. Januarisön-dagen fungerar därmed som en historisk gränsmärke mel-lan fredlig stats-byggnad och inbördeskrig – ett ögonblick då förhoppningarna om för-oning krossades och landet stör-tade mot ett tragiskt in-bördeskrig.

Historisk bakgrund: Finland efter självständigheten

Finland utropade sig självstän-digt den 6 december 1917 som en följd av det ryska kejsar-dömetts kollaps. Självständig-heten var en dröm som hade mognat under decennier, men dess förverkligande medförde inte den önskade stabiliteten. I tvärtom – den unga staten var djupt splittrad socialt, ekono-miskt och politiskt.

Arbetrarrörelsen och de borgerliga krafterna såg på varandra med växande miss-länksamhet. Industria-lise-ring och urbaniseringen hade skapat en ny arbetar-klass som upplevde sig vara diskriminerad och underord-nad. Samtidigt fruktade bor-gerskapet en revolution och samhällsordningens kollaps efter bolsje-vikernas modell i Ryssland. Den ryska revolu-tionens inverkan sträckte sig kraftfullt även till Finland, och många såg i händelserna både en möjlighet och ett hot.

Ett centralt problem var bristen på ordningsmakt. Rys-ka trupper fanns fortfaran-de kvar i landet, men deras disciplin var svag och deras ställning oklar. Polisväsendet hade praktiskt taget kollapsat i och med kejsardömetts fall, och den nya staten hade ingen fungerande ordningsmakts-apparat. För att fylla detta maktvauum uppstod beväpna-de medborgargardesliknande styrkor: arbetarklassens röda gardar och den borgerliga be-folkningens skyddsskåre.

Båda sidor rustade sig för det värsta. Röda gardet be-väpnade sig med vapen från Ryssland och organise-rade sig militärt i de växande stä-derna. Skyddsskårearna i sin tur byggde upp sin organisa-

tion på lands-bygden och i mindre städer, särskilt starkt i Österbotten. Båda sidor såg sig själva som försvarare och motparten som ett hot. Stäm-ningen var elektrisk, och även den minsta gnista kunde tän-da en större konflikt.

Januarisöndagens händelser 28 januari 1918

Januarisöndagen syftar på söndagen den 28 januari 1918. Den dagen beslöt den vita regeringen, det vill säga senaten, officiellt att skydds-kårearna skulle fungera som regeringens väpnade styrkor. Detta var ett avgörande poli-tiskt beslut som legitimerade skyddsskårearnas verksamhet och placerade dem i ställning som statens officiella ord-ningsmakt.

Samma kväll inledde skyddsskårearna en storskalig operation i Södra Österbotten för att avväpna ryska garniso-ner. Målet var att ta kontroll över de ryska vapenförråden och förhindra att dessa vapen ham-nade i händerna på röda gardet. Operationen var nog-grant planerad och genomför-des samtidigt i flera städer.

Redan kvällen innan, den 27 januari, hade strider ägt rum i Laihela, och där föll detta krigs första offer. Striderna i Laihela var en oundviklig ur-laddning av den spända situa-tionen – det första steget mot en större konflikt som skulle kräva tiotusentals människo-liv.

En central händelseplats var Vasa, som blev den vita Finlands administrativa cen-trum och senatens flyk-tort. I Vasa genomfördes avväpning-en snabbt och till stor del utan omfattande blodsutgjutelse, vilket var ett resultat av både noggrann planering och de ryska truppernas svaga moral och organisation. Avväp-ning-ens politiska betydelse var dock enorm. I praktiken inne-bar detta början på en öppen väpnad kon-flikt – det fanns ingen väg tillbaka.

Följande dag, den 29 janu-ari, inledde de röda sin egen revolution i Helsingfors och tog kontroll över hu-vudsta-dens centrala platser. Inbör-deskriget var ett faktum. Lan-det hade delats i två läger, och båda hade nu både vapen och organisation för att genomdri-va sin vilja med våld.

Januarisöndagen har tradi-tionellt betraktats som inbör-deskrigets början just ur vitt perspektiv. Den symboliserar en organiserad maktövertag-ning och en statlig armés fö-delse i en situation där statens ex-istens upplevdes hotad. För den röda sidan var naturligt-vis den avgörande dagen den 29 januari, då deras revolution inleddes i Helsingfors.

Skyddsskårearna och Manner-heim's roll

Januarisöndagens händelser är nära kopplade till general Carl Gustaf Emil Manner-heim, som hade ut-nämnts till senatens troppers överbefäl-havare. Mannerheim var en

exceptionell person i det unga Finlands ledning. Han hade en lång och ansedd militär karriär i det ryska kejserliga arméen, och han hade hunnit delta i flera krig och opera-tioner från ryska inre orolig-heter till första världskriget. Han medförde både militär erfarenhet, internationellt perspektiv och prestige som den unga skyddskårsorganisa-tionen despe-rat behövde. Skyddsskårearna uppstod inte ur tomma intet, utan de hade utvecklats som lokala ordningsstyrkor redan under kaostiden 1917–1918. Särskilt i Österbotten var skyddsskå-rearna starka och välorganise-rade, vilket förklarar varför just Södra Österbotten blev den vita rörelsens starkaste stödbas.

Januarisöndagen innebar att skyddsskårearnas ställning formaliserades och de cen-traliserades under en enhetlig ledning. Detta var avgörande för krigets förlopp, eftersom det möjliggjorde effektivare organisat-ion, utbildning och logistik. I stället för splittrade lokala styrkor uppstod grad-vis en riktig armé som kunde utföra koordinerade opera-tioner och möta röda gardets utmaning.

Under Mannerheims led-ning fick skyddsskårearna mili-tär organisation och strategi. Hans erfarenhet och auktori-tet var centrala faktorer i att den vita sidan slutligen kunde vinna kriget, trots att den in-lednings-vis på många sätt be-fann sig i en svagare position än de röda, som kontrollerade industricentra och hu-vudsta-den.

Januarisöndagen som min-nesdag

Efter kriget blev Januarisön-dagen särskilt den vita Fin-lands minnesdag. Den firades årligen inom skydds-kårs- och veterankretsar med festal, nedläggning av kransar, pa-rader och gudstjänster. Dagen symboli-serade försvaret av det självständiga Finland och bevarandet av den lagliga re-geringens makt mot hotet om kaos och revolution.

Firandet av minnesdagen var särskilt synligt under 1920- och 1930-talen, då minnet av inbördeskriget var färskt och samhället fortfarande delat. Segrarnas historiesyn domi-nerade den offentliga diskus-sionen, och Januarisöndagen sågs som frihetens och laglig-heten seger över anarki och revolution. För den röda sidan och deras efterkommande var dagen dock en påminnelse om nederlag, skam och ofta även personlig för-lust.

Efter andra världskriget och särskilt efter skyddsskå-rganisationens upplösning (1944) blev firandet av Janu-arisöndagen mer dämpad. Efterkrigstidens Finland strä-vade efter att bygga nationell enhet, och det öppna firandet av inbördeskriget upplevdes hota denna gemenskap. Ihåg-kommandet av inbördeskri-get började gradvis få en mer mångfacetterad och kritisk

5 *Wasa Dagblad*, 18 januari, 2026

En kanon på Rådhusgatan 1918

karaktär.

Även terminologin föränd-rades betydligt. Där den vita sidan länge talat om ”frihets-kriget” och den röda sidan om ”klasskriget” eller ”revolutio-nen”, började historisk forsk-ning använda den mer neu-trala ter-men ”inbördeskrig”, som erkände konfliktens tra-giska natur som ett krig mel-lan medborgare.

I dagens Finland är Janu-arisöndagen inte allmänt känd eller officiellt uppmärksam-mad på nationell nivå. Den lever dock fortfarande vidare som en del av den historiska diskussionen och särskilt lo-kala tradition-er, framför allt i Österbotten och Vasa, där Januarisöndagens händelser var konkret närvarande och där den vita rörelsen var som starkast.

Historisk betydelse och tolk-ningar

Januarisöndagens betydelse är inte entydig, och det kan den inte vara. Händelserna kan granskas ur många olika perspektiv, och varje tolkning avslöjar sin egen sanning om historiens komplexa verklig-het.

Januarisöndagen kan ses som en laglig regerings själv-för-svar: senaten, som var Fin-lands enda lagliga regering vid tidpunkten, försökte sä-kerställa ordning och statens självständighet i en situation där både det inre och yttre ho-tet var verkliga. Avväpningen av ryska trupper var en nöd-vändig åtgärd för att hindra att dessa vapen hamnade i revolutionärernas händer och för att den unga staten skulle kunna säkra sin självbestäm-manderätt.

Å andra sidan var Janu-arisöndagen också ett steg mot ett tragiskt inbördeskrig som krävde cirka 36 000–37 000 människoliv. Detta är ett enormt antal i ett litet land med omkring tre miljoner invånare – nästan en procent av hela befolkningen dog som en följd av kriget. Dessutom blev tiotusentals änkor eller föräld-ralösa, och krigets spår syntes i det finska samhället i årtionden framåt.

Modern historieforskning betonar händelsernas mång-skiktade natur och strävar efter att förstå båda sidor-ns motiv utan förenklade motsättningar. Forskningen har visat att båda sidor hade både grundade bekymmer och faktorer som drev mot en väpnad lösning. Arbetar-klassens levnadsförhållanden var ofta eländiga, och deras politiska inflytande var ringa. Borgerskapet fruktade å sin sida berättigt en bolsjevi-kisk revolution och samhällsord-ningens kollaps.

Det är dock viktigt att inse att perspektiven varierar geo-grafiskt. I södra Finland, där industriarbetar-klassen var stor och klassmotsättningarna skarpa, hade inbördeskriget en starkare klasskregskarak-tär. I Österbotten var situatio-nen annorlunda. Här handla-de det för många framför allt om ett frihetskrig – en kamp mot rysk militär närvaro och för att säkra vårt lands färska självständighet.

Avväpningen av ryska garnisoner sågs som en nödvändig åtgärd för att förhindra ryskt inflytande och en möjlig ny okcupation. Denna skillnad i perspektiv är viktig att förstå. Där man i Helsingfors kämpade om makt och samhälls-ordning, kämpade man enligt många i Vasa och Österbotten fram-för allt om självständighet och om att få bort främman-de trupper från landet. Båda tolkningarna innehåller en sanning – historien är alltid fler-stämmig.

Varför bör Januarisöndagen ihågkommas? Vi kunde för ett ögonblick tystna och tänka på hur Fin-land skulle vara om man hade lidit nederlag i stri-derna på

Januarisöndagen. Hur skulle vårt lands öde ha varit? Skul-le Finland ha förblivit själv-ständigt, eller skulle det ha återvänt till Ryssland under bolsjevikernas ledning? Vilket samhälle skulle vi ha nu?

Dessa frågor är inte bara spekulation. De påminner oss om att historien kunde ha gått annorlunda. Själv-ständig-heten var inte en självklarhet utan krävde svåra val, uppoff-ringar och tragiska konflikter. Janu-arisöndagen var ett av de avgörande ögonblicken då Finlands framtid avvägdes.

Att ihågkomma Januari-söndagen kräver dock inte idealisering av kriget eller demonisering av den ena si-dan. Tvärtom – det kräver att man förstår historien i all dess komplexitet. Vi måste komma ihåg att på båda sidor kämpa-de finländare som trodde att de gjorde rätt och försvarade något värdefullt. På båda sid-or fanns hjältar och offer, på båda sidor gjordes också miss-tag och brott.

Januarisöndagen är framför allt en påminnelse om vart samhällelig splittring kan leda – och varför öppen diskus-sion, lagliga institutioner, de-mokratiska processer och ge-mensamt ansvar är så viktiga. När ett samhälle polariseras till det yttersta och båda sidor ser motparten som fiende och inte som medmänniska, är vä-gen till våld kort.

I dagens Finland lever vi i en tid då inbördeskrigets trau-man till stor del har läkts. Vi har byggt ett sam-hälle där demokrati, rättsstat och so-cial rättvisa är starka. Vi har institutioner som möjliggör lösning av meningsskiljakt-igheter utan våld. Detta är en prestation som inte ska tas för given.

Att ihågkomma Januarisön-dagen är därmed också en påminnelse om vad vi nu har – och vad vi kan för-lora om vi inte tar hand om vårt samhäl-les enighet och demokratins grundpelare. Historien upp-repar sig inte exakt likadant, men dess lärdomar är tidlösa.

Januarisöndagen firas där-för att den representerar en vändpunkt i Finlands histo-ria – ett ögonblick då den självständiga statens framtid avgjordes med vapen. Den är en del av vårt lands historiska minne som förtjänar att ihåg-kommas och förstås.

Att ihågkomma betyder inte att förkunna en sanning eller förstärka gamla skiljelinjer. Det betyder att erkänna his-toriens komplexitet och ta till sig dess lärdomar. Janu-arisöndagen påminner oss om att fred, frihet och demokrati inte är självklarheter – de är prestationer som vi måste ta hand om varje dag.

När vi ihågkommer Janu-arisöndagen, minns vi alla de som tvingades leva under den tragiska tiden. Vi minns både vita och röda, både segrare och besegrade, både de som föll vid fronten och de som dog i fäng-läger. Vi minns att de alla var finländare – och att deras tragiska öde lär oss något viktigt om samhällets bräckliga balans.

Historien är inte bara det förflutna – den är också nuti-dens och framtidens lärare. Januarisöndagen lär oss att samhället kan splittra om vi inte tar hand om det. Men den lär oss också att efter splittring kan komma läkning och försoning – om vi gör ett med-vetet val att tillsammans byg-ga en bättre framtid.

Därför ihågkommer man Ja-nuarisöndagen. Inte för hatets skull, utan för förståelsens. Inte för att för-stärka skiljelin-jer, utan för att lära av histo-rien. Och framför allt för att komma ihåg att fred alltid är bättre än krig – och att demo-krati alltid är bättre än dikta-tur, vare sig den kommer från höger eller väns-ter.

KULTUR

NETFLIX

Netflix köper Warner Bros – vad betyder affären för tittarna?

Netflix har presenterat en uppmärksammad affär där bolaget köper Warner Bros, inklusive film- och tv-studiorna samt HBO och HBO Max. Affären samlar några av världens mest älskade berättelser under samma paraply och kan få långtgående konsekvenser för streamingmarkna-den.

I köpet ingår varumärken som Harry Potter, Vänner, Game of Thrones, hela DC-universumet samt klassiska filmer som Casablanca. Dessa kompletterar Netflix egna globala succéer som Stranger Things, Wednesday och Squid Game.

För tittarna innebär affären inga omedelbara förändringar. Netflix och HBO Max fortsätter tills vidare som separata tjänster och nuvarande abonnemang påverkas inte. Innan affären slutförs krävs godkännande från myndigheter och aktieägare. På sikt kan sammanslagningen dock leda till ett ännu bredare utbud – men också nya diskussioner om priser och tillgång till innehåll.

Källa: Netflix / Warner Bros pressmeddelande

PROJECT RUNEBERG

Nordens digitala skattkammare växer – Pro-jekt Runeberg har haft ett gott år 2025!

Samtidigt som AI dominerar rubrikerna, har ett av internet äldsta kulturinitiativ slagit rekord i det tysta.

Under 2025 har Projekt Runeberg nått nya milstolpar i sitt uppdrag att göra nordisk litteratur fri för alla. Med tusentals nya inskannade sidor och en växande skara frivilliga korrekturläsare har sajten befäst sin roll som Nordens viktigaste digitala arkiv.

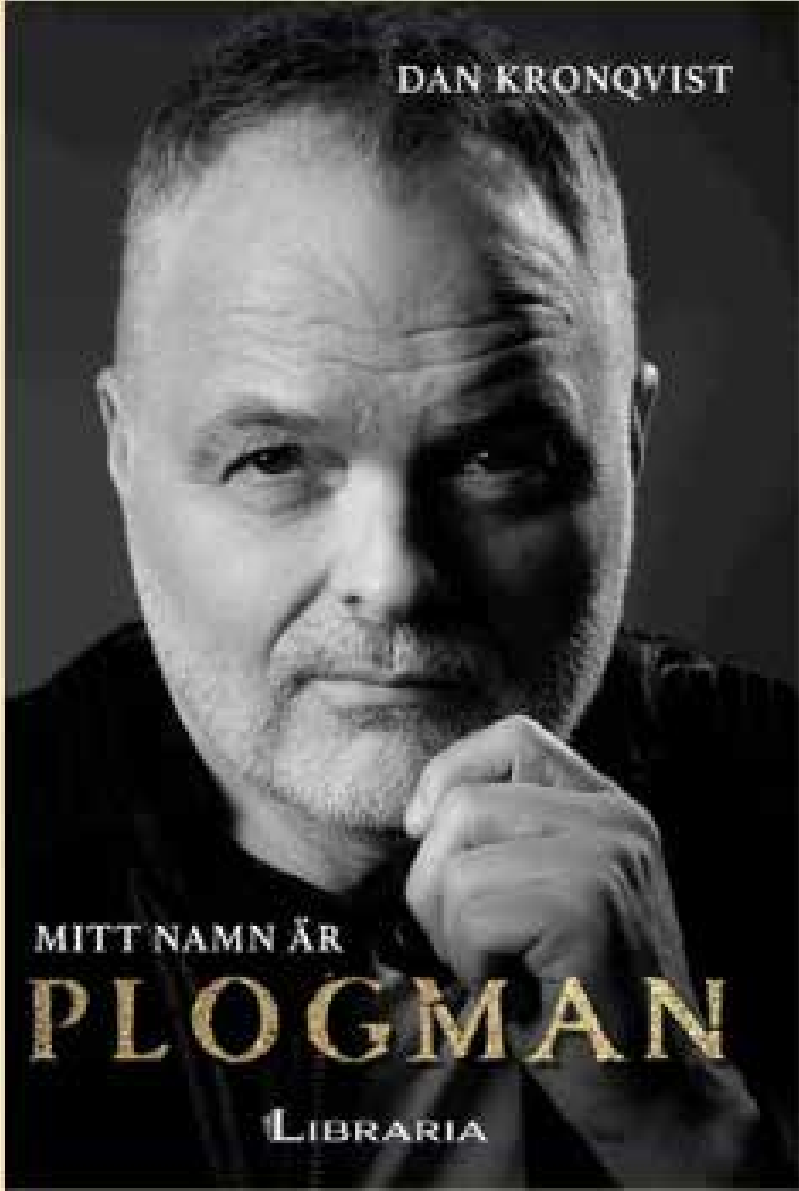
Vad gör Projekt Runeberg egentligen?

Projekt Runeberg grundades redan 1992 vid Linköpings universitet och är en ideell motsva-righet till det globala Project Gutenberg. Syftet är att digitalisera klassisk nordisk litteratur och konst där upphovsrätten löpt ut. Genom att erbjuda fri tillgång till allt från gamla ency-klopedier som Nordisk familjebok till poesi av Bellman och Topelius, ser projektet till att vårt gemensamma kulturarv inte bara överlever, utan också är sökbart och tillgängligt för framtida generationer. Under 2025 har särskilt fokuset på högkvalitativa faksimilbilder och förbättrad sökbarhet lockat rekordmånga besökare.

<https://runeberg.org/>

CHARLES PLOGMAN

Chali Plogman bryter tystnaden – berättar om succéerna och mörkret

Från pojkrummet i Nedervetil till schlagerkung på Finlands största sce-ner. Nu släpper Charles ”Chali” Plogman den årliga biografin Mitt namn är Plogman. För första gången berättar han öppenhjärtigt om pressen bakom kulisserna, de djupa svackorna och det hårda livet som tvåspråkig artist. Med hjälp av familj och kollegor tecknas en osminkad bild av en stjärna som vägrade välja språk, men som ofta fick betala ett högt pris för framgången. En livresa fylld av dans, musik och modiga avslöjanden.

Bild: Libraria

LITTERATUR

Adlibris bästsäljare 2025: Dan Brown på för-staplatsen – finska författaree var starkt i fo-kus

Den nätbaserade bokhandeln Adlibris publicerade topplistorna över bästsäljande böcker 2025, och den internationella spänningsförfattaren Dan Brown klättrar till top-pen med sin bok The Secret of Secrets.

Samtidigt har de finska författarna Satu Rämö och Finlandiapristagaren Monika Fagerholm en stark närvaro bland bästsäljande författare. Browns verk var bästsäljande roman både i skönlitteratur och totalförsäljning, medan Rämös deckarroman Tinna och Fagerholms Finlandiaprisbelönade Isolation Mode båda var framgångar högst upp på listan. Det breda utbudet av topplistor speglar läsarnas olika intressen: kategorierna skönlitteratur, facklitteratur, välmåendeverk och barnböcker finns alla repre-senterade i de mest populära böckerna 2025. Listan inkluderade också Sauli Niinistö's bok om utrikes- och säkerhetspolitik samt en stickbok som kombi-nerar teman relaterade till hantverk och välbefinnande. I år har läsarna letat efter underhållande berättelser, aktuell information och läsupplevelser relaterade till vardagsvälbefinnande.

Källa: Adlibris Finland Oy pressmeddelande, 19.12.2025.

HÄLSA

Om Du är över 70 så kan dessa mediciner inverka på minnet

När vi åldras blir våra kroppar mer mottagliga för effekterna av mediciner. För personer över 70 kan vissa vanligt före-skrivna läkemedel öka risken för minnesförlust eller kognitiv försämring, inklusive Alzheimers sjukdom.

Att förstå dessa mediciner och deras potentiella biverkningar är avgörande för att upprätthålla kognitiv hälsa under senare år. Hur mediciner påverkar minnet Hjärnans komplexa kemi är känslig för störningar, särskilt hos äldre vuxna. Många läkemedel kan störa signalsubstanser, minska syretillförseln till hjärnan eller orsaka biverkningar som förvirring eller dåsighet. När dessa faktorer kvarstår kan de bidra till minnesproblem och i vissa fall öka risken för neurodegenerativa sjukdomar.

Läkemedel kopplade till minnesförlust och kognitiv försämring Här är några kategorier av mediciner som kan påverka minnet hos äldre vuxna:

1. Antikolinergika Antikolinerga läkemedel blockerar acetylkolin, en neurotransmittor som är avgörande för minne och inlärning. Äldre vuxna är särskilt utsatta för de kognitiva effekterna av dessa droger. Exempel: Difenhydramin (finns i receptfria sömnhjälpmedel och allergimedicinginer) Oxybutynin (används för överaktiv blåsa) Amitriptylin (ett antidepressivt medel) Risker: Kronisk användning

HÄLSA

Nikotinpåsar – ett rökfritt alternativ med många öppna frågor

Under de senaste åren har nikotinpåsar snabbt etablerat sig som ett nytt inslag i den globala nikotinmarknaden. De marknadsförs ofta som diskreta, rökfria och moderna – men vad är de egentligen, och vilken roll kan de komma att spela i framtiden?

Vad är nikotinpåsar? Nikotinpåsar är små portionspåsar som placeras under överläppen, mellan tandkött och läpp. Till skillnad från traditionellt snus innehåller de vanligtvis ingen tobak. I stället består de av nikotin (syntetiskt fram-ställt eller utvunnet ur tobak), växtfiber, smakämnen och ämnen som reglerar pH-värdet för att underlätta nikotinupptaget. När påsen ligger på plats absorberas nikotinet genom munslemhinnan. Ingen rök, ingen ånga och inga för-bränningsprodukter uppstår – vilket är en av de främsta orsakerna till att produkten uppfattas som ett ”renare” alternativ. Hur skiljer de sig från andra

har kopplats till en ökad risk för Alzheimers sjukdom.

2. Bensodiazepiner Bensodiazepiner skrivs ofta ut mot ångest, sömnlöshet eller muskelavslappning, men de kan avsevärt påverka den kognitiva funktionen. Exempel: Diazepam (Diapam) Lorazepam (Temesta) Alprazolam (Xanor) Risker: Dessa läkemedel kan orsaka dåsighet, förvirring och minnesstörningar. Långvarig användning är förknäpad med en högre risk för demens. Och dåsigheten kan ge ökad risk för olyckor. Om du ramlar på natten i ditt hem kan du få en höftfraktur och sitta i rullstol i många veckor eller månader. Så om du är gammal, använd inte dessa droger åtminstone inte under en längre tid, om möjligt.

3. Statiner Statiner används i stor utsträckning för att sänka kolesterolet, vilket är avgörande för kardiovaskulär hälsa. Vissa studier tyder dock på en potentiell koppling till minnesproblem hos vissa individer. Exempel: Atorvastatin (lipitor) Simvastatin (Zocor) Risker: Även om det inte är definitivt bevisat, rapporterar vissa patienter minnesdimma, särskilt med höga doser. Det finns inga vetenskapliga bevis för att statiner skulle kunna orsaka demens, bara anekdoter. Påståendet att statiner kan påverka minnet fick genomslag 2008 när Orli Ettingin, dåvarande vice ordförande för medicin vid New York-Presbyterian Hospital, sa till en tidning i USA att atorvastatin som ofta används även i Finland ”gör kvinnor

dumma”. Inga bevis egentligen, så sluta inte med din statinmedicin på grund av denna anekdot,

4. Antidepressiva medel Vissa typer av antidepressiva medel, särskilt tricykliska antidepressiva medel, kan ha antikolinerga egenskaper som försämrar minnet. Exempel: Nortriptylin Imipramin Risker: Kognitiva effekter kan vara milda men kan förvärras vid långvarig användning.

5. Opioider Förskrivna för smärtt lindring kan opioider ha lugnande effekter som försämrar korttids-minnet och kognitiv klarhet. Exempel: Oxykodon (OxyContin) Morfin Fentanyl Risker: Långvarig eller högdosanvändning kan förvärra minnesproblem och öka risken för delirium. 6. Antihistaminer Första generationens antihistaminer, som vanligtvis finns i allergimedicinginer, kan passera blod-hjärnbarriären och påverka kognitiv funktion. Exempel: Klorfeniramin Difenhydramin (Benadryl) Risker: Långvarig användning kan leda till minnesdimma och förvirring, särskilt hos äldre vuxna.

7. Sömnhjälpmedel och muskelavslappnande medel Läkemedel som används för att underlätta sömnen eller slappna av muskler har ofta lugnande egenskaper som kan försämr minnet och uppmärksamheten. Exempel: Zolpidem (Ambien) Cyklobensaprin (Flexeril) Risker: Långvarig använd-

ning kan eventuellt öka risken för kognitiv försämring.

Vad kan du göra? 1. Se över dina mediciner Om du eller en nära och kära är över 70, se regelbundet över alla mediciner med en vårdgivare. Fråga om några läkemedel kan ersättas med säkrare alternativ eller om dosen kan justeras. 2. Var uppmärksam på polyfarmaci Att ta flera mediciner ökar risken för läkemedelsinteraktioner och biverkningar. Konsolidering av behandlingar eller eliminering av onödiga läkemedel kan minska dessa risker.

3. Anta icke-farmaceutiska strategier I vissa fall kan livsstilsförändringar minska behovet av mediciner som försämrar minnet: Öva god sömnhygien istället för att lita på sömntabletter. Hantera ångest eller depression genom rådgivning eller mindfulness-övningar. Åtgärda smärta med sjukgymnastik eller akupunktur. 4. Håll dig fysiskt och mentalt aktiv Regelbunden motion, en hälsosam kost och kognitiva aktiviteter (som pussel eller läsning) kan hjälpa till att lindra de kognitiva effekterna av mediciner.

Medan många mediciner kan stödja hälsa och välbefinnande, medför vissa risker för minne och kognitiv funktion, särskilt hos äldre vuxna. Genom att förstå dessa risker, diskutera problem med vårdgivare och utforska alternativa behandlingar är det möjligt att minimera påverkan på minnet och behålla ett skarpt sinne långt in i de gyllene åren.

Medan många mediciner kan stödja hälsa och välbefinnande, medför vissa risker för minne och kognitiv funktion, särskilt hos äldre vuxna. Genom att förstå dessa risker, diskutera problem med vårdgivare och utforska alternativa behandlingar är det möjligt att minimera påverkan på minnet och behålla ett skarpt sinne långt in i de gyllene åren.

ga riskminskningar jämfört med rökning kan vissa varianter komma att integreras i mer strukturerade rökavvänningsstrategier. 3. Normalisering – eller motreaktion Antingen blir nikotinpåsar ett vardagligt substitut för cigaretter, eller så möts de av samma kultu-rella motstånd som tobaken gjort under de senaste decennierna.

En öppen fråga Nikotinpåsar speglar vår tids ambivalens inför beroenden: viljan att minska skador utan att helt avstå. De är ett tekniskt sofistikerat svar på ett gammalt problem – men ännu saknas de slutgiltiga svaren på vad de innebär för folkhälsan. Det enda som är säkert är att nikotinpåsarna inte är en övergående trend. De är redan en del av samtiden – och sannolikt också av framtidens nikotindebatt.

HÄLSA

ÖVERVIKT

Mer än bara kilon: Ny podcast utmanar fördomar om fetma (på finska)

Fetma är ett komplext ämne som ofta präglas av förenklingar och fördomar. Den nya podcasten Lihavuustutkijat (Fetmaforskarna) vill bredda samtalet och ge en röst åt den senaste vetenskapliga forskningen.

I stället för att enbart fokusera på siffror på vågen, lyfter podcasten fram teman som hälsa, stigmatisering och samhälleliga faktorer. Syftet är att öka förståelsen och minska det sociala stigma som ofta drabbar personer med fetma. Genom expertintervjuer förklaras hur biologi och miljö samverkar, snarare än att se det som ett enskilt val. Podcasten erbjuder lyssnaren vetenskapligt förankrad kunskap som hjälper oss att se bortom vikten och fokusera på helhetshälsa. Detta är en viktig plattform för alla som vill förstå de djupare mekanismerna bakom kroppsvikt och välbäende.

Det första avsnittet av Obesity Researchers podcast har redan släppts på Spotify. Nya avsnitt kommer att släppas varannan vecka på onsdagar.

Juulia Lautaoja-Kivipelto (Uleåborgs universitet) och Johanna Matilainen (Helsingfors universitet) Foto av Mikko Törmänen.

ALZHEIMER

Ny studie: Bältrosvaccin kan minska risken för demens

En ny studie publicerad i Nature visar att det vanliga bältrosvaccinet (herpes zoster) kan vara kopplat till en lägre risk för demens senare i livet. Forskare använde en unik “naturlig experimentdesign” i Wales, där rätt till vaccination styrdes strikt av födelsedatum, vilket gav en exceptionell möjlighet att jämföra grupper som var nästan identiska bortsett från vaccinationstillgången.

Analysen omfattade över 280 000 personer, och resultaten visade att de som fick vaccinet under det första året de var berättigade hade en markant lägre risk att ställas inför en demensdiagnos under uppföljningsperioden. Minskningen motsvarade cirka 3,5 procentenheter, eller ungefär 20 procent relativ riskreduktion. Effekten var tydligare hos kvinnor än hos män.

Forskningsteamet bekräftade fynden ytterligare i en bredare population med hjälp av dödsorsaksdata relaterade till demens. Dessa resultat tyder på att bältrosvaccinet kan ha skyddande effekter utöver att förebygga sjukdomen i sig — möjligen via immunologiska mekanismer som påverkar hjärnan.

Forskarna betonar dock att mer forskning behövs för att förstå de biologiska mekanismerna och hur dessa insikter kan användas i förebyggande medicin.

Källa: Eyting et al., A natural experiment on the effect of herpes zoster vaccination on dementia, Nature (2 april 2025).

INTENSIVVÅRD

THL: Tre av fyra intensivvårdade patienter lever ett år senare

En ny studie från Institutet för hälsa och välfärd (THL) visar att ungefär 75 procent av de patienter som vårdats på intensivvårdsavdelning för kritisk sjukdom fortfarande lever ett år efter vårdtillfället. Studien omfattade patienter från flera sjukhus och olika tillstånd, bland annat efter operationer och allvarliga infektioner. Resultaten visar att modern intensivvård räddar många liv, även om rehabilitering och återhämtning kan vara lång. Faktorer som patientens ålder, underliggande sjukdomar och hur snabbt vården påbörjades påverkar utfallet, men generellt är överlevnaden klart högre än tidigare. THL lyfter fram att forskningen ger viktig information om vårdens effekt och kan stödja både kliniska beslut och hälsopolitisk planering framöver.

Källa: THL-studie

HÄLSA

Studie: Daglig promenad minskar risken för hjärtinfarkt

10 000 steg om dagen ger betydande hälsofördelar

En omfattande studie från USA bekräftar vikten av daglig träning för hjärthälsan.

Forskare vid Boston University analyserade hälsodata från nästan 50 000 vuxna under en period av tio år. Effekten var tydlig: de som gick minst 10 000 steg om dagen hade 40 % mindre risk att utveckla hjärt-kärlsjukdom än de som gick mindre än 4 000. Enligt experter är korta promenader under dagen lika effektiva som ett långt löppass – det viktigaste är rörelse, inte ansträngning.

ÖVERVIKT

Ny diabetesmedicin visar rekordviktninskning – överträffar konkurrenten

En stor klinisk studie visar att läkemedlet tirzepatide (Mounjaro) ger betydligt större viktninskning än semaglutid (Ozempic) hos vuxna med fetma utan diabetes. I den randomiserade fas III-studien 751 personer under 72 veckor, och resultaten visar en genomsnittlig viktninskning på cirka 20 procent med tirzepatide jämfört med drygt 13 procent med semaglutid – en klar skillnad som kan få omfattande betydelse för behandling av fetma som sjukdom.

Studien visar också att medjättat minskade i större utsträckning med tirzepatide, vilket kan peka på minskad risk för hjärt- och metabola komplikationer. Biverkningarna var i huvudsak milda till måttliga, med gastrointestinala symtom som vanligast.

Resultaten publicerades i den ansedda tidskriften The New England Journal of Medicine och kan påverka hur läkare väljer läkemedel för viktbehandling i framtiden.

Källa: The New England Journal of Medicine (doi:10.1056/NEJMoa2416394).

FÄSTINGSJUKDOMAR

Fästingburen encefalit (inflammation i ökar – fler och fler personer hamnade på sjukhus

Fästingburen encefalit (TBE) har blivit betydligt vanligare i Finland under 2025, och flera av infektionerna har krävt sjukhusvård. Detta anges i ett pressmeddelande publicerat av HUS den 3 december 2025.

Förra året rapporterades 195 TBE-fall i Finland, men i slutet av november 2025 hade redan 228 nya fall registrerats. I HUS-området har antalet infektioner ökat från 91 till 120. Faktorerna anses vara varmare vintrar och ett utökat fästingområde, bland annat.

Tre av fyra smittade har otillräckligt vaccinationsskydd – 69 % är helt ovaccinerade och 13 % har inte slutfört eller gått ut sin vaccinationsserie. Enligt ett pressmeddelande från HUS har upp till 14 % av patienterna behövt intensivvård eller intensivvård, och vissa personer som återhämtat sig från intensivvård behöver lång rehabilitering innan utskrivning.

UKRAINE PRESIDENT

All Political and Legal Decisions to Increase Electricity Imports Have Already Been Made, and They Must Be Implemented Without Delay – Address by the President

17 January 2026 - 15.31

Dear Ukrainians!
Today I have already held a detailed coordination call on all issues related to the emergency situation in the energy sector after the Russian strikes. There are many tasks, and the situation is extremely difficult after this night and "shahed" hits in the Kyiv region. Bucha, Hostomel, and Irpin – work is ongoing. The consequences of the strikes are also being dealt with in Odesa. Kharkiv – more than four hundred thousand people are facing a difficult situation with electricity, also as a result of the strikes. All repair crews and all necessary forces – everything is deployed. I

am grateful to everyone who is working for restoration, for people, for their city, for their community. It is important that all political and legal decisions to increase electricity imports have already been made, and they must be implemented without delay. This applies to everyone – both state-owned companies and private ones – and I instructed government officials to address this promptly.

I thank every partner who is now ready to help Ukraine with equipment. There are arrangements for the import of generators and other equipment. We are accelerating all decisions as much as possible. Separately – regarding Kyiv. All go-

vernment structures are involved, and the Ministry of Internal Affairs has deployed additional assistance points. There are also decisions concerning everything that may be needed, including hot meals for people – implementation must be significantly more active. Ukraine's Ministry of Energy, the Ministry for Development of Communities and Territories, and others must verify everything regarding the heating situation in residential buildings, as a significant number of buildings in Kyiv are still without heat.

We spoke with the Minister of Defense of Ukraine about air defense operations, about assessing the consequences of the strikes and

the circumstances of every Russian attack. Everything the enemy does must be analyzed down to every detail – and our countermeasures, our protection, must become significantly stronger. And it will. There will also be decisions that are necessary to change our defense system, including personnel decisions. I thank everyone who is helping right now.

Today the Ukrainian delegation is already in the United States. Rustem Umerov, Kyrylo Budanov, and Davyd Arakhamia. Toward the evening, Kyiv time, I expect the first reports regarding their meetings. The main task for the Ukrainian delegation is to present the full and accurate picture of what is happening and what Russian strikes are causing. Among the consequences of this terror is the discrediting of the diplomatic process: people lose faith in diplomacy, and Russian attacks constantly undermine even the limited opportunities for dialogue that existed before. The American side must understand this. Progress is also needed on the documents that have been in preparation.

Ukraine has never been and will never be a roadblock to peace, and it is now up to our partners to determine whether diplomacy moves forward. I thank everyone who stands with us, who stands with Ukraine.
Glory to Ukraine!

COPYRIGHT: The Presidential Office of Ukraine. All materials featured on this site are licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International. The use of any materials posted on the website is permitted provided you link to www.president.gov.ua regardless of full or partial use of materials.

VECKANS KONSTUPPLEVELSE

Albert Edelfelt
Naishahmoja, Kvinnofigurer, 1900
Finlands Nationalgalleris samling /
Konstmuseet Ateneum

1984

EN ROMAN AV

George Orwell

Del 15

Att glömma vad det än var nödvändigt att glömma, sedan dra tillbaka det i minnet igen i det ögonblick då det behövdes, och sedan snabbt glömma det igen, och framför allt, att tillämpa samma process på själva processen – det var den ultimata subtiliteten: att medvetet framkalla medvetslöshet, och sedan, ännu en gång, bli omedveten om den hypnos du just hade utfört. Till och med för att förstå ordet "dubbeltänk" måste man använda sig av dubbeltänkande. Lärarinnan hade påkallat deras uppmärksamhet igen. "Och nu ska vi se vem av oss som kan röra tårna!" sa hon entusiastiskt. "Rätt över från höfterna, snälla, kamrater. Ett-två! Ett-två..." Winston avskydde denna övning, som skickade ilande smärtor hela vägen från hälarna till skinkorna och ofta slutade med ett nytt hostanfall. Den halvt angenäma beskaftenheten försvann ur hans meditationer. Det förflutna, reflekterade han, hade inte bara

förändrats, det hade faktiskt förstörts. För hur skulle du kunna fastställa ens det mest uppenbara faktum när det inte fanns någon uppteckning utanför ditt eget minne? Han försökte komma ihåg vilket år han första gången hade hört talas om Storebror. Han trodde att det måste ha varit någon gång på sextioalet, men det var omöjligt att vara säker. I partiets historieskrivning figurerade naturligtvis Storebror som revolutionens ledare och väktare sedan dess allra tidigaste dagar. Hans bedrifter hade gradvis skjutits bakåt i tiden, tills de redan hade spridit sig in i fyrtio- och trettioalens sagolika värld, då kapitalisterna i sina underliga cylindriska hattar ännu åkte genom Londons gator i stora, glänsande bilar eller hästvagnar med glassidor. Man visste inte hur mycket av denna legend som var sann och hur mycket som var påhittat. Winston kunde inte ens komma ihåg vid vilket datum själva partiet hade bildats. Han trodde inte att han någonsin hade hört ordet Ingsoc före 1960, men det var möjligt att det i sin gammalspråksform – det

AI

GEMINI

Gmail går in i "Gemi-ni-eran": Inkorgen har blivit en personlig assistent

I över tjugo år har e-posthantering känts som ett måste – en evig cykel av sortering, sökning och ut-kast. Men nu, i början av 2026, har Google officiellt tagit Gmail in i "Gemi-ni-eran". Plattformen har förvandlats från en enkel lista med meddelanden till en proaktiv och intelligent personlig assistent. Tack vare den senaste Gemini 3 Flash-modellen syftar dessa uppdateringar till att eliminera "in-korgs-utmatning" genom att låta AI:n göra grovjobb åt dig. Här är en titt på hur Gemini omför-mar vårt sätt att använda Gmail.

- AI-inkorgen: En personlig morgonrapport
Den mest radikala förändringen är övergången från en kronologisk lista till en AI-inkorg. Denna funktion (som rullas ut till testare och premiumanvändare) ersätter den traditionella vägen av mejl med en kurerad översikt:
 - Prioriterade kluster: Grupperar automatiskt mejl i "att göra-listor", som räkningar som ska betalas, möten som ska bokas eller brådskande svar.
 - "Catch Me Up"-sammanfattningar: Istället för att skrolla får du en snabb överblick över vad som hänt medan du varit borta – med fokus på leveransuppdateringar, kvitton och viktiga omnämmanden.
 - "Fråga din inkorg": Naturligt sökspår
Glöm besväret med att komma på exakta sökord för ett mejl från förra året. Med de nya AI-översiktarna integrerade i sökfältet kan du ställa frågor direkt till din Gmail:
"Vad var prisförslaget från rörmokaren i augusti förra året?"
"När landar mitt flyg på tisdag och vad är adressen till hotellet?"
Gemini skannar din historik, extraherar det specifika svaret och ger dig en direktlänk till källan så att du kan dubbelkolla uppgifterna.
 - Smartare skrivande: "Hjälp mig att skriva" och korrekturläsning
Att skriva mejl är inte längre en kamp mot det tomma arkets frustration. Google har byggt ut verktygen för att göra dem mer intuitiva:
 - Hjälp mig att skriva (Gratis för alla): Skapar hela utkast baserat på enkla instruktioner. Oavsett om det är en formell uppsägning eller en inbjudan till en fest, ger Gemini dig en pole-rad startpunkt.
 - Kontextuella svarsförslag: Till skillnad från de gamla "Tack!"-knapparna är dessa nya för-slag skräddarsydda efter din personliga skrivstil och det specifika sammanhanget i konver-sationen.
 - Korrekturläsning (Premium): Fungerar som en inbyggd redaktör som föreslår förbättringar av tonläge, tydlighet och meningsbyggnad för att se till att ditt budskap landar rätt.
- Integritet i AI-åldern
Med stora möjligheter följer frågor om integritet. Google har adresserat detta genom att implemen-tera en "Engineering Privacy"-barriär. I likhet med "In-kognitoläge" hanteras vissa interaktioner med Gemini som engångskonversationer som inte sparas eller används för att träna de bakomlig-gande modellerna. Användare har också möjlighet att stänga av AI-funktionerna helt om de föredrar en traditionell upplevelse.

"Gemi-ni-eran" markerar ett skifte i vad vi förväntar oss av vår e-post. I en värld där din inkorg kan sammanfatta en tråd på 50 mejl på tre sekunder, eller skriva ett komplext svar med din egen röst, är målet inte längre bara "Inbox Zero" – det handlar om att få tid över till det arbete

som faktiskt bety-der något.

GEMINI 3

Gemini 3 – ett stort steg framåt inom artificiell intelligens

Gör dig redo att bli förbluffad! Google har precis släppt den senaste versionen av sin banbrytande AI-modell, Gemini 3, och den är inget mindre än revolutionerande.

Detta är inte bara en uppgradering; Det är ett enormt framsteg inom AI som tänjer på gränserna för vad vi trodde var möjligt. En av de mest fantastiska nya funktionerna är dess kraftigt utökade kontextfönster. Föreställ dig en AI som kan förstå och bearbeta otroligt långa, komplexa flöden – hela böcker, timmar av videor eller enorma datamängder – allt på en gång, utan att tappa greppet om detaljerna. Gemini 3 kan göra just det, vilket resulterar i mycket mer konsekventa, nyanserade och insiktsfulla svar än någonsin tidigare. Detta är en game-changer för allt från komplexa kodningsprojekt till djupgående forskning och kreativt skrivande. Men innovationerna slutar inte där. Gemini 3 har förbättrade multimodala funktioner, vilket innebär att den inte bara förstår text; Den förstår verkligen och integrerar sömlöst information från bilder, ljud och video. Du kan mata den med ett dokument, en mötesinspelning och en relevant bild, och den kommer att göra kopplingar och ge sammanfattningar som är chockerande exakta och intelligenta. Denna nya version är utformad för att vara mer intuitiv, kraftfullare och i slutändan mer användbar inom en mängd olika tillämpningar. Det lovar att förändra hur vi interagerar med AI, göra komplexa uppgifter enklare och öppna dörrar till helt nya former av innovation. Gör dig redo, för AI:s framtid är här, och den heter Gemini 3!

GEMINI 3

Vad kostar Gemini 3?

Gemini 3:s prissättning och tillgång är uppdelade i olika nivåer för konsumenter, studenter och utvecklare. Här är en översikt över om Gemini 3 är gratis och vad de fullvärdiga versionerna kostar:

- Fri tillgång (grundläggande modell)
Ja, grundmodellen av Gemini 3 finns tillgänglig gratis.
- Plattform: Tillgänglig via Gemini-appen (web och mobil).
- Funktioner: Denna gratisnivå erbjuder grundläggande AI-funktionalitet, inklusive grundläggande textchatt, resonemangsuppgifter och enkel multimedia-förståelse.
- Begränsningar: Den har begränsad tillgång till de mest avancerade funktionerna, såsom ett ultralångt kontextfönster och de högsta inferensmöjligheterna.
- Betalda nivåer (Pro och Ultra-mo-

dellerna)
Den fulla kraften i Gemini 3 Pro och Gemini 3 Ultra – ett kraftigt utökat kontextfönster, avancerade multimodala funktioner och djupare resonemang – kräver en betald pre-numeration eller betala efter behov.

EKONOMI

VÄRLDSEKONOMIN

En återblick på världsekonomin 2025

Världsekonomin under 2025 har präglats av en "skör motståndskraft". Trots farhågor tidigt under året om en kraftig nedgång, höll sig den globala tillväxten stabil på cirka 3,2 %. Även om världen undvek en bred recession, definierades året av en förflyttning mot protektionism och avtagande fart efter pandemin.

De tre mest intressanta förändringarna: Framtunga handel (Front-loading): I väntan på kraftigt höjda tullar och handels-hinder ägnade företag första halvåret 2025 åt att "tidigareställa" leveranser. Detta ledde till en tillfällig ökning av handelsvolymen och industriproduktion innan aktiviteten mattades av under andra halvåret när den nya handelspoli-tiken slog igenom.

AI-investeringar frikopplas från övrig tech: Medan traditionella teknikinveste-ringar mötte motvind, nådde satsningar-na på artificiell intelligens febernivåer. Både NVIDIA och Microsoft passerade ett marknadsvärde på 4 biljoner dollar, vilket signalerar att AI har gått från en spekulativ trend till att bli den främsta motorn för kapitalinvesteringar i avan-cerade ekonomier.

Splittrad desinflation: Prisnedgången var inte universell. Medan euroområdet nådde sitt inflationsmål på 2 % tidigare än väntat, kämpade USA med en "seg" inflation på grund av ihållande tjäns-tekostnader och effekterna av nya tullar, vilket ledde till att centralbankerna valde olika vägar för sina räntor. *Reference: IMF World Economic Outlook (October 2025) and World Bank Economic Blogs.*

RYSSLAND

RUSSIA

Lavrov's Lament: Soviet Withdrawal from East Germany a "Mistake"

Russian Foreign Minister Sergey Lavrov has sparked debate by characterizing the Soviet Union's departure from East Germany as a historic betrayal.

Forts på sid 8

vill säga "engelsk socialism" – hade varit aktuellt tidigare. Allt smälte till dimma. Ibland kan du faktiskt sätta fingret på en definitiv lögn. Det var till exempel inte sant, som det hävdades i partiets historieböcker, att partiet hade uppfunnit flygplan. Han mindes flygplan sedan sin tidigaste barndom. Men du kunde inte bevisa någonting. Det fanns aldrig några bevis. Bara en enda gång i hela sitt liv hade han i sina händer hållit omisskännliga skriftliga bevis för förfalskning av ett historiskt faktum. Och vid det tillfället... "Smith!" skrek den arga rösten från tv-skärmen. "6079 Smith W! Ja, du! Böj dig lägre, tack! Du kan bättre än så. Du försöker inte. Sänk, tack! Det är bättre, kamrat. Stå nu i lugn och ro, hela truppen, och se på mig.» En plötslig varm svett hade brutit ut över hela Winstons kropp. Hans ansikte förblev helt outgrundligt. Visa aldrig bestörtning! Visa aldrig bitterhet! En enda glimt i ögonen kan avslöja dig. Han stod och såg på, medan lärarinnan lyfte armarna över huvudet och – man kunde inte säga graciöst, men med anmärkningsvärd prydlighet och effektivitet – böjde sig ned och stack in den första fingerleden under tårna. "Sådär, kamrater! Det är så jag vill se dig göra det. Titta på mig igen. Jag är trettionio år och har fött fyra barn. Titta nu." Hon böjde sig ner igen. "Du ser, mina

knän är inte böjda. Ni kan alla göra det om ni vill", tillade hon och rätade på sig. "Vem som helst under fyrtiofem är fullt kapabel att röra vid tårna. Vi har inte alla privilegiet att slåss i frontlinjen, men vi kan åtminstone hålla oss i form. Kom ihåg våra pojkar på Malabarfronten! Och sjömännen i de flytande fästningarna! Tänk bara vad de måste stå ut med. Försök nu igen. Det är bättre, kamrat, det är mycket bättre", tillade hon uppmuntrande när Winston med ett våldsamt utfall lyckades röra vid hans tår med oböjda knän för första gången på flera år.

DROPP
Med den djupa, omedvetna suck, som inte ens teleskärmens närhet kunde hindra honom från att ge ifrån sig när hans dagsverke började, drog Winston pratskriften mot sig, blåste dammet ur dess munstycke och satte på sig sina glasögon. Sedan rullade han ut och klippte ihop fyra små cylindrar med papper som redan hade ramlat ut ur pneumatikröret på höger sida av skrivbordet. I väggarna i båset fanns tre öppningar. Till höger om speakwrite, ett litet pneumatiskt rör för skrivna meddelanden; till vänster, en större för tidningar; och i sidoväggen, inom bekvämt räckhåll för Winstons arm, en stor avlång slits som skyddas av ett trädgaller.

In a recent interview on December 15, 2025, Sergey Lavrov claimed that the USSR "betrayed" its allies during its final years. Specifically, he described the unification of Germany as a hostile takeover rather than a merger, lamenting the withdrawal of half a million Soviet troops without compensation. Lavrov argued that the Soviet leadership ignored the opportunity to maintain a military presence in the East, leaving former GDR officials with no future. These remarks signal a continued hardening of Moscow's stance toward the post-Cold War European order. PHOTO: Wikimedia Commons, US Department of State, Public Domain

RYSSLAND

Ryssland hånar Finlands träsplaner – ”propaganda för att skrämma folket”

Ryssland riktar skarp kritik mot Finlands och Polens planer på att återställa våtmarker, som enligt ryska medier skulle ha ett säkerhetspolitiskt syfte. I en intervju med den ryska tidningen Gazeta hävdar statsdumans ledamot Andrei Kolesnik att åtgärderna är meningslösa och bygger på ”västlig propaganda”. Enligt Kolesnik har Ryssland inga planer på att angripa Finland eller Polen. Han menar att hotbilderna används för att rättfärdiga offentliga utgifter och skrämma den inhemska befolkningen. Uttalandet är ännu ett exempel på hur Moskva avfärdar nordiska och europeiska säkerhetsåtgärder i ett allt mer spant politiskt klimat. Källa: Gazeta.ru

RYSSLAND

Rysk talesperson jämför Simo Häyhä med japanska krigsförbrytare

Uttalanden från Rysslands utrikesdepartement har väckt starka reaktioner i Finland. Ministeriets talesperson Maria Zacharova jämförde den finländske prickskytten Simo Häyhä med japanska krigsförbrytare från andra världskriget.

Bakgrunden är en artikel i den brittiska tidningen The Daily Telegraph där Häyhä beskrivs som en krigshjälte. Zacharova hävdade att publiceringen är ett försök att förvränga historien, förminska Sovjetunionens roll i kriget och svartmåla Röda armén. Hon drog paralleller till hur japansk press på 1930-talet glorifierade övergrepp mot kinesiska krigsfångar. Finländska forskare avfärdar jämförelsen som historiskt felaktig. Häyhä deltog endast i vinterkriget 1939–1940 och försvarade Finland mot en sovjetisk invasion. Han hade inga kopplingar till nazism eller krigsförbrytelser. Utspelet ses som en del av Rysslands pågående historiestrid med väst. Referens: Helsingin Sanomat / Ryska UD Bild: Wikimedia Commons, U.S. Department of State from United States Public domain

VÄRLDEN

SYRIEN

The Economist: Syrien är årets land: Slutet på en diktatur tänder hoppet

Den ansedda tidskriften The Economist har utsett Syrien till "årets land". Valet motiveras av den drama-tiska historiska vändningen och Bashar al-Assads regimes fall i slutet av 2025. Enligt tidningen representerar Syrien den största positiva förändringen i världen under det gångna året, trots den rådande osäkerheten. Valet handlar inte om att landet är perfekt, utan om den enorma förbätt-ringspo-tential som uppstått efter 14 år av inbördes-krig och förtryck. The Economist betonar att diktatu-rens kollaps ger en unik möjlighet till fred, demokrati och återuppbbyggnad. Denna geopolitiska föränd-ring påverkar hela Mellan-

östern och ger miljoner flyktingar ett verkligt hopp om att kunna återvända hem. Karta: CIA

RYMDEN

ARTEMIS

Så kommer NASA tillbaka till månen – och därför he-ter färden Artemis

NASA:s nya månfärd har fått namnet Artemis efter den grekiska mångudinnan, tvillingsyster till Apollo – vilket symboliserar att människan nu återvänder till månen efter mer än fem decennier. Namnet valdes för att knyta an till Apollo-eran och samtidigt signalera en ny fas i rymdutforskningen, med fokus på hållbar närvaro och framtida Mars-resor.

Nästa uppdrag, Artemis II, är planerat att lyfta tidigast 6–7 februari 2026 från Kennedy Space Center i Florida. Fyra astronauter – inklusive en kanadensare – ska färdas runt månen i cirka tio dagar ombord på rymdfar-kosten Orion, utan månlandning.

Målet med Artemis-programmet är att utveckla teknik för längre rymdfärder, förbereda en permanent bas runt månen och i förlängningen möjliggöra bemannade Mars-expeditioner.

Källa: NASA:s Artemis-program (Wikipedia/ NASA)

SUPERMÅNE

Tre supermåner lyser upp natthimlen år 2026. På julaftonen får vi njuta av en supermåne.

År 2026 bjuder på spektakulära upplevelser för alla stjärnskådare när tre på varandra följande supermåner intar himlavalvet under sommaren och förhösten.

En supermåne inträffar när fullmånen befinner sig som närmast jorden i sin bana, vilket gör att den ser både större och ljus-starkare ut än en genomsnittlig fullmåne. Årets höjdpunkter infaller den 3 januari, 24 november och 24 december. Julimånen för-väntas bli årets mest imponerande syn. För den bästa upplevelsen rekommenderas att man observerar månen precis när den stiger över horisonten, då en optisk illusion får den att se nästan överkligt stor ut mot landskapet. Det är ett perfekt tillfälle för fotografering och nattliga naturvandringar.

3I/ATLAS

Vad vet vi om den inter-stellära Kometen 3I/AT-LAS?

En ovanlig komet från ett annat stjärnsystem passerar just nu genom vårt solsystem. Objektet, med beteckningen 3I/ATLAS, är endast det tredje bekräftade interstellära objektet som astronomer observerat. Det upptäcktes den 1 juli 2025 av det NASA-finansierade ATLAS-teleskopet i Chile och följer en hyperbolisk bana, vilket innebär att det inte kommer att kretsa runt solen utan fortsätta ut i interstellärt rymden.

8 Wasa Dagblad, 18 januari, 2026

HUMOR FÖR ETTHUNDRA ÅR SEDAN

DEN FÖRSTA HÖGTALAREN

Han: Den första högtalaren gjordes av ett ben.
Hon: Är det möjligt?
Han: Ja, av Adams revben.

SÅDANT SOM MAN SER OCH INTE SER

Lärarinnan: Saker som man ser kallas konkreta eller verk-liga, saker som man inte ser kallas, — Nå Lisa O-o-o-Lisa: Oanständiga.

MÅLARE ELLER POET

- Jag vet inte om jag skall bli poet eller målare.
— Bli målare.
— Har Ni sett några av mina tavlor?
— Nej, man jag har läst ett par av Edra dikter.

TRETTON VID BORDET

Har Ni någonting emot att det är tretton vid bordet?
— Jo, om det endats finns mat för tolv.

ROLLS-ROYCE

Anna: — Var det kärlek vid första ögonkastet? Dagny: — Absolut. Genast då jag såg honom i hans nya Rolls- Ro- yce.

ARBETE DÖDAR INGEN

— Varför arbetar Ni inte ?
Hårt arbete dödar ingen.
— Ni misstar Er frun. Jag förlorade mina båda hustrur på det viset.

BORTSPRUNGEN

— Har pojken några särskilda märken på vilka man kan känna igen honom, frågade poliskonstapeln av fadern vars son hade sprungit bort.
— Nej inte ännu, men får jag bara tag i honom skall det ej dröja länge förrän så är fallet.

LUNDBERG

— Känner du Lundberg?
— Javisst! Jag känner honom så bra, att jag inte mera kän- ner honom.

INTE HEMMA

Frun: Där kommer fru Petter- son, säg att jag ej är hemma.
Tjänarinnan: Bra frun.
Frun: Nå vad sade hon.
Tjänarinnan: Gud vare lov.

VACKERT UTSEENDE

— Och så har han så vackert uttryck i ansiktet.
— Ja, var sku’ han annars ha det då?

I SKOLAN

Läraren: Nå Karl, kan du nämna ett par exempel på nå- nting som är genomskinligt.
Karl: Ett spjalstaket och ett nyckelhål.

TID ATT GIFTA SIG

— Maud gick till en astrolog för att fråga när det var bäst för henne att gifta sig.
— Nå vad sa han henne.
— Han såg på henne ett tag och sa henne, att hon skulle gripa första bästa tillfälle.

BAGAGE

— Var är allt Ert bagage.
— Jag har förlorat det.
— Alltsamman? Hur gick det till?
— Korken föll ur.

DÅLIG SÅNG

— Vad fick du för din sista sång?
— Ingenting. Ingen kvinna vill sjunga den. Jag kallade nämligen den Ack om jag vore ung igen.

LOTT

— Pettersson har aldrig kom- mit över sina pengar på ett hederligt sätt.
— Han vann dem på lotteri.
— Ja då hade han säkert stulit lottsedeln.

KORSORD

— Vad gör du nu för tiden?
— Jag löser korsordsgåtor.
— Inte lever du av det?
— Nej, men Inte dör jag av det heller.

Astronomic picture of the week:

Aurora around Saturn's North Pole

Are Saturn's auroras like Earth's? To help answer this question, the Hubble Space Telescope and the Cassini spacecraft monitored Saturn's North Pole simultaneously during Cassini's final orbits around the gas giant in September 2017.

Image Credit: NASA, ESA, Hubble, OPAL Program, J. DePasquale (STScI), L. Lamy (Obs. Paris)
Explanation: Are Saturn's auroras like Earth's? To help answer this question, the Hubble Space Telescope

Nästa vecka:

BLOGGSKRIBENTER

Skriv i Wasa Dag-blad – Vi söker bloggförfattare!

Älskar du att dela med dig av dina tankar, erfarenheter eller kunskaper? Wasa Dagvld söker nu engagerade blogg-skribenter som vill skriva intressanta och inspirerande texter för våra läsare.

Oavsett om du gillar att skriva om lokala nyheter, kultur, livsstil, företagande eller personliga reflektioner – din röst är välkommen hos oss!

Att skriva för *Wasa Dagblad* är ett utmärkt sätt att nå en bredare publik, knyta kontakter och utveckla din kreativitet. Ingen tidigare erfarenhet krävs – allt du behöver är idéer och entusiasm! Vi uppskattar olika perspektiv och nya röster som speglar vår gemenskap.

Intresserad? Skicka din bloggidé eller ett kort prov till oss, så publicerar vi gärna dina texter. Var med och gör *Wasa Dagblad* till en plats för meningsfulla diskussioner och engagerande berättelser!

Kontakta oss på wasadagblad@gmail.com för mer info. Vi ser fram emot att höra av dig!

WASA DAGBLAD

En modern tidning med en layout med drag av 1870-talets press. . På den tiden hade tidningar bara 4-8 sidor. Mycket text, men inga bilder alls, så det är mycket att läsa på några sidor.

Tidningen innehåller ci-tat från gamla dagstidning-ar hämtade från Riksarkivet (digi.kansalliskirjasto.fi). GPT3, Gemini, Aria och Mo-nica gör en del av det rutin-mässiga redigeringsarbetet, t.ex. översättning, korrekturläsning och skrivande av korta notiser. Alla texter har granskats av journalister och redaktionen ansvarar för tex-temas innehåll.

Wasa Dagblad är en pu-blikation av dagstidningstyp som än så länge utkommer på söndagsmorgnar. Men vårt mål är att den ska komma ut varje morgon i framtiden. Tidningen finns tillgänglig gratis på nätet. Läsarnas texter är välkom-na! Tidningen är lokalt ägd och kommer att fortsätta att vara det.

Chefredaktör är Hans Björknäs. Redaktion: Wasa Dagblad, Skolhusgatan 37 B 7, 65100 Vasa, tel. +358-40-5462455. Redaktionen i Helsingfors: Wasa Dagblad, Andra linjen 9 B 36, 00530 Helsingfors. Te-lefon +358-40-5462455. An-onser kan sändas via e-post i jpg-format, ta gärna kontakt med redaktionen. . E-post: wasadagblad@gmail.com

FRÅN LÄSARNA

Vi tar väldigt gärna emot inläggfrån våra läsare. Kom-mentarer,historier, minnen, debatt, nyheter från hemor-ten. Sannoliktkoimmer detta att vara den viktigaste delen i denna vår tidning. Men utrymmnet är ju begrän-sat,så skriv gärna rätt så kort! Säsänd gärna inlägg till: wasadagblad@gmail-com

ANNONSERA I WD

Det kan ha ett visst PR-värde att vara bland de första som an-nonserar i denna historiska och hypermodärna dagstidning. Sänd annonser till wasadagblad@gmail.com som jpg, tiff eller png,

WASA DAGBLAD
wasadagblad@gmail.com

Januarihoroskop för 2026: Börja året med ett skratt

Väduren (21.3–19.4): Du kastar dig in i januari som en bergsget på kaffein. Kom ihåg att inte alla toppar är värda att bestiga – särskilt inte när det finns nya serier på Net-flix.

Oxen (20.4–20.5): Du är envis och optimis-tisk denna månad. Någon föreslår att du testar en grön-kålssmoothie. Säg nej. Dina smaklökar förtjänar bättre.

Tvillingarna (21.5–20.6): Din dubbla personlighet skiner i januari – antingen börjar du en yo-gakurs eller tittar på true crime-do-kumentärer med en pizza i handen. Båda räknas som framgång.

Kräftan (21.6–22.7): Hemmet är din tryg-

ga hamn i januari. Tyvärr är kylskåpet det också. Kom ihåg: snacks är känslor.

Lejonet (23.7–22.8): Nytt år, nya du! Fast ärligt talat, kronan du köpte i december är fortfarande kvar på huvudet. Försätt regera, majestät.

Jungfrun (23.8–22.9): Du har re-dan färgkodat och organiserat dina nyårslöften. Ta det lugnt – du kommer ändå att glömma dem i februari.

Vågen (23.9–22.10): Jakten på balans sätts på prov när soffan och gymkortet kämpar om din upp-märksamhet. Spoiler: soffan vinner.

Skorpionen (23.10–21.11): Du utstrålar mystik i januari. Eller så är det bara för att du inte sva-rat på förra årets meddelanden. Fort-sätt vara gåtfull.

Skytten (22.11–21.12):